

Revistă premiată cu medalia și diploma „Pamfil Șeicaru“ pentru literatură 2008

Climates

literare

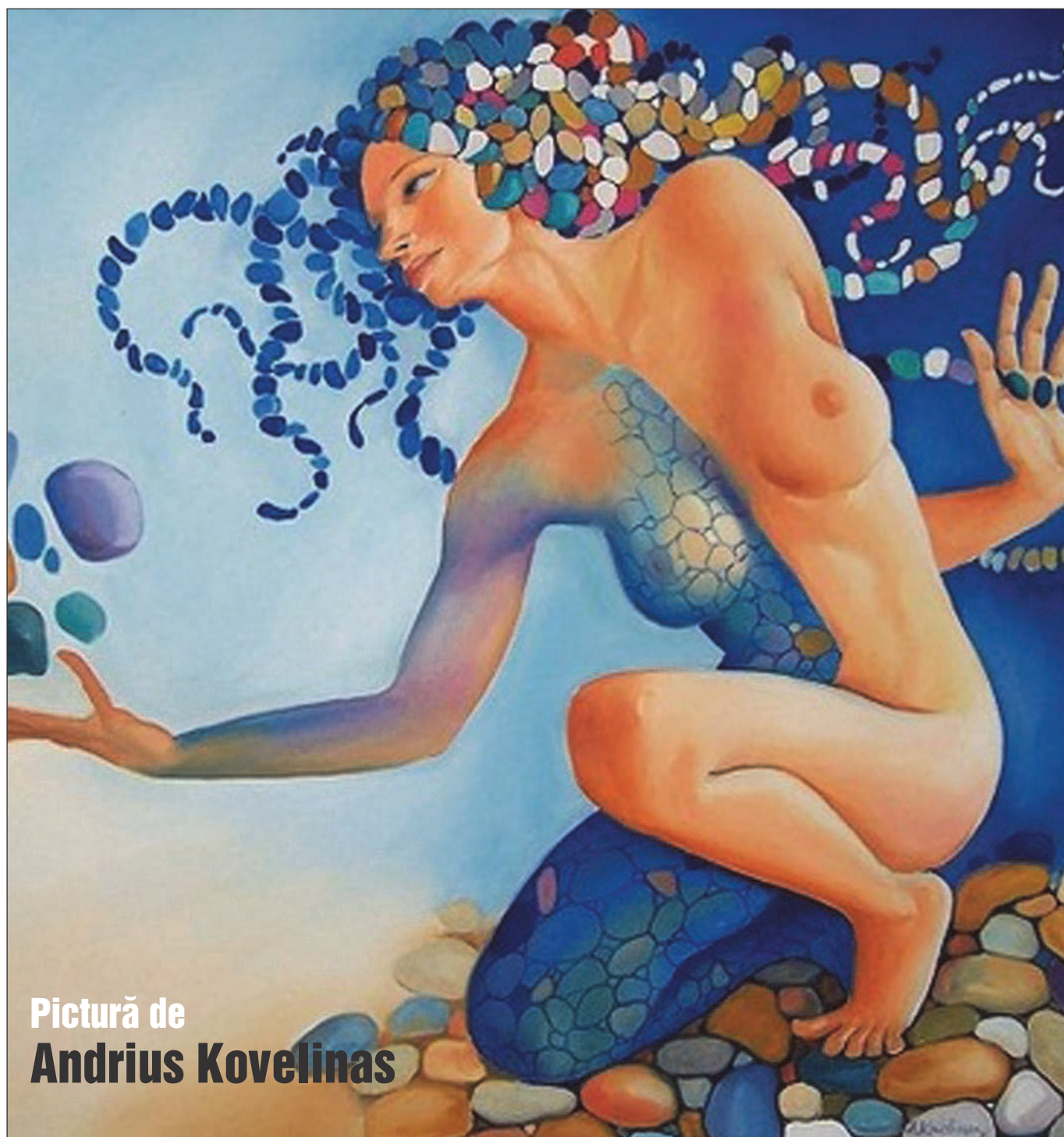
72

Anul 6
noiembrie
2013

Director fondator:
Ion Iancu Vale

Director editor:
Gheorghe-Valerică
Cimpoca

Revistă literară și de cultură românească
Fondată: mai 2007

Pictură de
Andrius Kovelinas

CUPRINS:

Ion Minulescu	Poeme	3
Octavian Lupu	Impresii din Labirintul Simulării Cosmice	4
Propus de V.T.	Gândește...	5
Magdalena Albu	Pornografia începutului de ev XXI	6
Harry Ross	Versuri	8
Geo Galetaru	Călător în noaptea de vară	9
Gabriela Căluțiu Sonnenberg	Fiesta total	10
Dimitrie Grama	Sfântul	11
Ioan Necula	Un scriitor care-și poartă crucea cu demnitate	12
Eva Defeses	Operă despre Mihai Eminescu și Veronica Micle	13
Zorica Sentic	Un poem, mai multe limbi	14
Ioan Vasiliu	Poeme	15
Lucian Gruia	Nichita Stănescu și lumile sale paralele	16
Florentin Smarandache	Aforisme de viață	17
Doru Sicoe	Peregrinările lui Tuf	18
Gheorghe Valerică Cimpoca	În căutarea Adevărului	20
Ion Iancu Vale	Poeme	21
Elena Buică	Ce e dincolo de granița vieții	22
Rafaela Trăistaru	Întoarcerea, de Ion Catrina	23
Diana Andreea Matei	Poeme	24
Georgian Ghiță	Poeme	25
Georgeta Blendea-Zamfir	Geo Stroe, un lider al viitorimii	27
Alina Nicoleta Polina	Drumul credinței	28
Lucian Vasilescu	Insula cuvintelor de-acasă	30
Adriana Georgiana Epure	Cu și despre mine	31
Adriana Georgiana Epure	Culori sub ploaie	31
Dorel Schor	Gras e frumos	32
Dan Caragea	Cuplu și spectator	33
Floarea Necșoiu	„Nestinse candelă” poetice	35
Primăria Municipiului Chișinău	Scrisoare de mulțumire Majestății Sale...	36
Mihai Batog Bujeniță	O punte de spirit între două țarmuri de cultură	37
Ion Gavrilă	Festivalul de creație și interpretare „Moștenirea Văcăreștilor”	39

CONTURI PENTRU DEPUNERI DESCHISE LA BANCA TRANSILVANIA TÂRGOVIȘTE
RO 54 BTRL 01601201U02393XX - pentru depuneri în LEI
RO 04 BTRL EURCRT00U0239301 - pentru depuneri în EURO (SWIFT: BTRLR022)

Adresa redacției principale: Aleea Arcașilor, bl. 36, sc. B, ap. 23, Târgoviște, România **Telefoane:** 0722 702 578, 0741 732 122 **E-mail:** ioniancuvale@yahoo.com
Web site: <http://climate.literare.ro>

Redactor-șef: Ion Iancu Vale

Fondatori:

Colegiul redacțional: Grigore Grigore, Gheorghe Palel, Emil Stănescu, Florea Turiac, Lucian Constantin

**Ion Iancu Vale
Mircea Cotărtă
Sebastian Drăgan**

Redacții asociate - România: Bacău, Bistrița, Brașov, Cluj-Napoca, București, Deva, Focșani, Iași, Suceava, Turnu Severin, Hunedoara, Mangalia, Olănești, Oradea, Ploiești); **Alte țări:** Anglia, Australia, Belgia, Canada, Danemarca, Elveția, Franța, Germania, Gibraltar, Israel, Italia, Macedonia, Portugalia, Republica Moldova, Serbia, Spania, S.U.A., Ucraina.

Colaboratori principali: Mihai Antonescu, Mihai Ardeleanu, Eugen Axinte, Iulia Barcaroiu, Nicolae Bălașa, Elena Buică, Roni Căciularu, Luca Cipolla, George Coandă, Florian Copcea, Melania Cuc, Emilia Dănescu, Mircea Drăgănescu, Eugen Evu, George Filip, Dan Gîju, Dimitrie Grama, Mirel Horodi, Djamel Mahmud, Alexandru Manafu, Menuț Maximilian, Gavril Moisa, Octavian Mihalcea, Monica Mureșan, Ștefan Lucian Mureșanu, Florin Vărlan Neamțu, Emil Persa, George Petrovai, Georgeta Resteman, Puiu Răducanu, George Roca, Viorel Roman, Dorel Schor, Claudia Serea, Delia Stăniloiu, Victor Sterom, Al. Florin Țene, [Ioan Țepelea], Baki Ymeri, Raquel Weizman.

Răspunderea deontologică a materialelor publicate aparține exclusiv semnatarilor

Tehnoredactare: Florin-Lucian Dragoș ■ 0730 863 602 ■ dragosflorinlucian@gmail.com ■ **Secretariat:** Reta Sofronie Iancu

Revistă editată de Fundația „Renașterea Pietroșiței - Ruralia” din Pietroșița ■ ISSN 1843-035X

Apare sub egida Consiliului Județean Dâmbovița, prin Centrul Județean de Cultură Dâmbovița, în colaborare cu Societatea Scriitorilor Târgovișteni și cu Institutul de Cercetare Științifică și Tehnologică Multidisciplinară - ICSTM din cadrul Universității „Valahia” din Târgoviște.

Poeme de Ion Minulescu

Cântecul nebunului

Ei sunt cumiți...
Eu sunt nebun...
Dar cum Eu sunt ce-am fost mereu
Poate că cel cuminte-s Eu -
Deși de câte ori le-o spun,
Eu pentru Ei... sunt tot nebun...

Eu mă urăsc că nu-s ca Ei...
Eu îi iubesc că nu-s ca Mine...
Ei beau
Și mint fără rușine -
Și-n ochii prietenilor mei
Trec drept nebun... că nu-s ca Ei...
Lor nu le place-amanta Mea...
Mie nu-mi place-amanta Lor...
Ei văd cu ochii tuturor
Femeia...
Eu n-o pot vedea
Decât cu-ai mei -
Amanta Mea...

Dar cum din Ei toți numai Eu
Nu sunt ca Ei,
Am să mă duc
De voia mea la balamuc -
Și fiindcă nu-mi va părea rău,
Cumintele voi fi tot Eu!...

Celei care minte

Eu știu c-ai să mă-nșeli
chiar mâine...
Dar fiindcă azi mi te dai toată,
Am să te iert -
E vechi păcatul
Și nu ești prima vinovată!...

În cinstea ta,
Cea mai frumoasă
din toate fetele ce mint,
Am ars miresme-otrăvitoare
în trepiduri de argint,
În pat ți-am presărat garoafe
Și maci -

Tot flori însângerate -
Și cu parfum de brad
pătat-am dantela pernelor curate,
Iar în covorul din perete ca și-ntr-o
glastră am înfipt
Trei ramuri verzi de lămâiță
Și-un ram uscat de-Eucalipt.

Dar iată,
Bate miezul nopții...
E ora când amănții,-alt'dată,
Sorbeau cu-amantele-mpreună
otrava binecuvântată...
Deci vino,
Vino și desprinde-ți din pieptul
de fildeș părul,
Înfinge-ți în priviri Minciuna
Și-n caldul buzei Adevărul
Și spune-mi:
Dintre câți avură norocul
să te aibă-așa
Câți au murit
Și câți blestemă
de-a nu te fi putut uita?...

Eu știu c-ai să mă-nșeli chiar mâine
Dar fiindcă azi mi te dai toată.
Am să te iert -
E vechi păcatul
Și nu ești prima vinovată!...

Deci nu-ți cer vorbe-mperecheate
de sărutări,
Nu-ți cer să-mi spui
Nimic din tot ce-ai spus la alții,
Ci tot ce n-ai spus nimănui.
Și nu-ți cer patima nebună
și fără de sfârșit,
Nu-ți cer
Nimic din ce poetul palid
Cerșește-n veci de veci, stingher,
Voi doar să-mi schimbi de poți o clipă
Din șirul clipelor la fel,
Să-mi torni în suflet înfinitul unui
pahar de hidromel,
În păr să-mi împletești cununa de
laur verde
Și în priviri
Să-mi împietrești pe veci min-
ciuna neprihănitelor iubiri.
Și-așa tăcuți -

Ca două umbre,
trântiți pe maldărul de flori -
Să-ncepem slujba-n miez de noapte
Și mâine s-o sfârșim în zori!

Romanța celor ce se vând

Se-ngroapă soarele-ntr-un nor -
O, negrul nor ca și mormântul
Înșelătoarelor ce mor
Neplânse de amanții lor!

Pe la ferestre-și plimbă vântul
Tristețile sfârșitului de vară,
În timp ce-n cârciuma murdară,
Din strunele de-aramă - cântul
Chitarelor
Își ia avântul...

Iar pe la mese,
Rând pe rând,
O ceată de amanți artiști -
Toți ne'nțelesi și mari,
Toți Criști...
Își beau iubirea, fredonând
Romanța celor ce se vând.

A XI-a poruncă

Ascultă, privește și taci!...
Ascultă, să-nveți să vorbești,
Privește, să-nveți să clădești.
Și taci, să-nțelegi ce să faci...
Ascultă, privește și taci!

Când simți că păcatul te paște
Și glasul Sirenei te fură,
Tu pune-ți lacăt la gură
Și-mploră doar sfintele moaște -
Când simți că păcatul te paște!...

Când simți că dușmanul te-nvinge,
Smulgându-ți din suflet credința,
Așteaptă-ți tăcut biruința
Și candela minții nu-ți stinge -
Când simți că dușmanul te-nvinge!

Când brațele-ncep să te doară,
De teamă să nu-mbătrânești,
Rămâi tot cel care ești -
Aceeași piatră de moară -
Când brațele-ncep să te doară!...

Iar când, cu ochii spre cer,
Te-ntrebi ce-ai putea să mai faci,
Ascultă, privește și taci!...
Din brațe fă-ți aripi de fier
Și zboară cu ele spre cer!...

Octavian Lupu

Las gândurile să mă poarte așa cum doresc ele. Nu mă opun fluxului de impresii care mă asaltează cu un impact emoțional mai mult dureros decât plăcut. Cu toate acestea, cred că numai astfel pot să ajung la o deplină cunoaștere de sine și la mult râvnita împăcare interioară pe care mi-o doresc mai mult decât orice alt lucru. Dar acest exercițiu nu evoluează atât de simplu pe cât pare, fiindcă de îndată ce atenția începe să exploreze aspectele sensibile, imediat senzațiile atașate respectivelor impresii ajung să mă copleșească într-o spirală al cărei capăt nu îl pot discerne cu ușurință.

Uneori tot universul meu interior pare că se comprimă, ba chiar se prăbușește, iar vârtejul gândurilor se adună într-un spațiu tot mai restrâns.

Compresia rezultată tinde să explodeze exterior, dar dacă am răbdare atunci nu după mult timp urmează destinderea cosmică a acestui conținut. Alternarea dintre cele două stări se realizează dureros, dar numai astfel se oferă o mică fereastră, un interval temporal critic, în care poți să privești necenzurat abisul din suflet, să distinge lumina și întunericul ce sălășluiește în acele spații ascunse din propria ta ființă.

Mă minunez în fața miracolului genezei universului, care într-o ex-

Impresii din Labirintul Simulării Cosmice

pansiune exuberantă a împrăștiat sori, planete și sisteme în oceanul nesfârșit al spațiului. Dar procese similare se desfășoară în formidabila conștiință încorporată în fiecare ființă umană. De unde provine această proiecție a infinitului în finit? Greu de răspuns, dar cele două realități se oglindesc una în cealaltă prin intermediul simțurilor limitate pe care le avem și acțiunilor nedesăvârșite de explorare pe care le întreprindem.

Sunt ca două imagini ce se reflectă reciproc una în cealaltă îmbogățindu-se reciproc într-un joc ce pendulează între exterior și interior, o dialectică a devenirii pe o scară fără-de-sfârșit. Dar și ele se schimbă perpetuu, agentul corosiv al timpului modificând mereu suprafețele conștiinței și universului după legi greu de intuit, care la rândul lor se află într-o mișcare perpetuă. Este posibil ca timpul să fie la rândul său determinat de un alt agent transformator, care să îi altereze proprietățile în jocul contracției și dilatației ce modifică orice

lucru.

Dar las aceste aspecte să se deruleze mai departe, fiindcă atenția mi se îndreaptă către trecutul ce mă împresoară cu nostalgii, ce se agață asemenea unor liane de umbra pașilor mei. În zadar încerc să le ignor, fiindcă ele continuă să se manifeste în visele pe care le am și în stările de veghe pe care nu mi le doresc în miez de noapte. Atunci strâng speranțele viitorului ca un antidot împotriva proiecției trecutului, dar acesta nu se lasă bătut. Face parte din țesătura fină a sufletului și acesta nu se poate nega pe sine. În fond, orice nădejde are la bază o experiență trecută, iar când vrei să o activezi, automat imaginea atașată îți vine în minte cu gustul amar al trecerii și neputinței întoarcerii.

Pentru mine, senzația de bucurie se agață de vremea în care, copil fiind, mă gândeam la apropiata venire a vacanței școlare sau a sărbătorilor de sfârșit de an. Speranța unui timp mai bun mă urmărește mai departe în timpul în care străbăteam străzile pline

de zăpadă ale orașului meu drag, Brașov, când distingeam razele de soare printre fulgii denși de nea. Alteori, revăd grădina Cișmigiu din București, în perioada în care am venit pentru prima dată în acest mare oraș, când aveam speranța unui nou început și simțeam din plin puterea tinereții cum se manifesta nestingherit cu un elan dornic de a schimba întreaga lume.

Cum pot să manifest aceste atitudini fără să re trăiesc experiențele prin care au fost generate? Să fii încrezător fără să ai parte de contextul care te-a condus la această dispoziție? Să fii iubitor, când persoana pe care ai dorit-o cu întreaga ta ființă nu se mai află lângă tine? Să crezi în schimbarea pozitivă a lucrurilor, ba chiar și a societății, când tinerețea elanului spre infinit nu mai se află în tine, când nebunia anilor finalului de adolescență s-a dus?

Prin ce alchimie poți separa sentimentele de experiențele prin care au fost generate? Este posibil așa ceva? Dacă da, așa fi cu totul interesat, dar la modul

Gândește...

Ai obiceiul de a păstra lucruri de care nu te mai folosești, gândindu-te că, într-o zi, cine știe, s-ar putea să ai nevoie de ele?

Ai obiceiul să strângi bani și să nu-i cheltuiești, cu gândul că, poate, vei avea nevoie de ei cândva?

Dar în sinea ta..? Obișnuiești să păstrezi reproșuri, resentimente, tristețe, temeri?

Ai obiceiul de a aduna haine, încălțăminte, mobilă, ustensile și obiecte casnice pe care nu le-ai mai folosit de multă vreme?

Nu mai face acest lucru! O faci în dauna prosperității tale!

E nevoie să faci loc, să lași un loc gol pe care să-l umple lucruri noi în viața ta. E nevoie să te dispensezi de tot ce este nefolositor în tine și în viața ta, ca să vină prosperitatea.

Forța acestui gol este cea care va absorbi și

atrage tot ceea ce-ți dorești.

Atâta vreme cât ești, material sau emoțional, păstrând sentimente vechi și inutile, nu vei avea loc pentru noi oportunități.

Bunurile trebuie să circule... Fă-ți curat în sertare, în dulap, în atelier, în garaj... Renunță la ceea ce nu mai folosești... Ceea ce-ți ține viața-n loc nu sunt obiectele de care nu reu-

șești să te debarasezi...

Atitudinea de a păstra lucruri care nu-ți mai folosesc este cea care îți taie elanul în viață.

Când păstram ceva, luăm în considerare posibilitatea de a avea nevoie, de lipsuri...

Dar mai mult, ATITUDINEA de a păstra...

Credem că mâine ne va lipsi acel ceva și că nu vom fi în stare să ne rezolvăm nevoile...

Cu acest gând, trimiți două mesaje creierului și vieții:

Că nu ai încredere în ziua de mâine... și gândul că noul și mai binele nu sunt de tine.

De aceea păstrezi lucruri vechi și nefolositoare.

Dansează... ca și cum nu te-ar vedea nimeni!

Iubește... ca și cum n-ai fost rănit niciodată!

Cântă... ca și cum nu te-ar auzi nimeni!

Trăiește... ca și cum raiul este pe pământ!

Leapădă-te de tot ceea ce și-a pierdut strălucirea și culoarea...

Lasă noul să-ți intre în casa... și în tine.

Din acest motiv, după ce citești aceasta... n-o păstra... Fă-o să circule...

Fie ca pacea și prosperitatea să te cuprindă în curând.

Amin!

Propus de V.T.

► practic am constatat că acest lucru nu se poate realiza. În fiecare particulă din fina țesătură a minții se află prinse trăiri și experiențe de neșters prin proiecția realității ce a determinat o anumită reacție în conștiință, o specială distorsiune ce a modificat substratul motivațiilor, sentimentelor și rațiunii într-un sens bine determinat.

Pe de altă parte cum să scapi de proiecțiile negative? De gândurile cenușii generate de o realitate violentă prin care ai trecut? Imaginile adulților care te-au rănit emoțional și fizic, a celor

care s-au comportat cu brutalitate și fățarnicie, nu poate fi ștearsă niciodată din mintea unui copil. Sau colegii de școală sau liceu care te-au batjocorit vor putea fi vreodată uitați? Impresiile au rămas. Țesătura minții a mers mai departe. Toate evenimentele au produs deformări ce nu mai pot fi date la o parte, ci numai ignorarea voită poate să le mai țină afară din câmpul imediat conștient. Dar rănilile provocate rămân pe toată durata vieții și ies la iveală în cele mai neașteptate contexte.

Universul exterior rănește și agresează perio-

dic pe cel interior. Conștiința se află într-un proces continuu de ajustare în fața suferinței provocate de trecerea dureroasă a timpului și de evenimente care te lovesc încontinuu. Nu există excepție. Omul puternic și cel slab, cel bogat și cel sărac, cel plin de faimă și cel anonim, toți suntem supuși unei transformări radicale ce nu se află sub controlul nostru. Fiindcă în cele din urmă, conștiința se află sub tutela împrejurărilor exterioare într-o custodie de care nu poate scăpa vreodată, cel puțin în realitatea în mijlocul căreia trăim.

De aici pornește dorința evadării și controlării infinitului. Nevoia de religie, de transcendent pornește asemenea unui strigăt de eliberare de sub o tutelă ce înrobește și desființează ființa umană. Demersul căutării unei căi de ieșire și a unui Eliberator decurge logic din momentul în care analizezi raportul asimetric dintre univers și conștiință și când încetezi să te mai lași prins în jocul iluziei ce te deturneză prin proiecții amăgitor de distructive. Iar de la această nevoie, urmează Marea Căutare a Ieșirii din labirintul simulării cosmice în care ne aflăm.

Magdalena Albu

Virusul pornografic nu numai că se răspândește cu o viteză uluitoare de mare acum, dar mai și ocupă, nestingherit de nimeni, un spațiu destul de generos sub aspect dimensional, după cum bine se poate constata. Ceea ce este însă cu adevărat periculos în toată această „operă” macabră cu pronunțat substrat antiuman a prezentului face trimitere la capacitatea enormă a marii „frății” mondiale de a-și extinde prin felurite mijloace diabolice un anumit tip de discurs public (și publicitar, deopotrivă) cu grad superior de manipulare colectivă, o modalitate de comunicare cu obiectiv deloc simplu, dar concret: fixarea în mentalul Omului contemporan a unei imagini societare maligne, o realitate brutal construită, de fapt, a noii forme decadente de organizare terestră. Nemaicatădicsind a-și înfige puțină lor masă de circumvoluțiuni cerebrale disponibile în solul inert al unei ținte din start compromise, anume aceea de a controla și de a conduce de la un singur buton lumea - sau, mai bine zis, ceea ce a mai rămas astăzi din ea -, iată că asistăm la încă una din multele „ordini globale” ale mersului istoriei întronate de multă vreme în spațiul planetei Pământ. Capabilă a-și expune privirilor, cu minuția unui bătrân geometru antic, îndelung pervertita-

Pornografia începutului de ev XXI

Masca obosită a zeului NOM...

„Am uitat verticala, ne-am întins pe orizontala profilului, ne-am năclăit în mocirla materiei. Spiritul nu mai este în noi. Suntem numai o poftă a trupului... Sau a banului...”
Zoe Dumitrescu-Buşulenga

corporalitate bine înfiptă în păienjenișul haotic mondial al momentului și conturându-și cu nonșalanță trunchiul unei „concepții” mitice postmoderne exhaustiv descarnate de estetica superioară a ființării Omului prezent (concepție umplută până la refuz, desigur, cu faciesul sui-generis al declinului general promovat cu mare intensitate la toate nivelurile azi - cu deosebire, în sfera mediatică -), pornografia secolului XXI își dezgolește lipsită de rușine nurii, ca și cum aceasta ar fi adevărata față a realității parcurse de omenire în chip efemer acum și nicidecum alta.

Propun să încercăm a privi modelul ontologic al prezentului nostru patologicizant întocmai ca pe o structură precisă de natură imagistică, asupra căreia încercăm a ne apleca lucid și cu obiectivitate evidentă spre a-i desluși sensurile concrete din spatele a ceea ce aceasta lasă a fi văzut de către orice expert sau amator al vastului domeniu semiotic. Fiindcă, departe de a fi fost gândită drept o fotografie

abstractă a unei Realii palpabile și laborios codificate, actuala imago mundi caracterizată printr-un interior profund lipsit de substanță calitativ superioară, dar creionată într-un tipar specific al antiformei de ordin postmodernist (indefinibilă sub aspect structural), nu întruchipează, dacă putem spune așa, decât o complicată reducere necesară a unui cod „natural” anterior formulat, un racursiu, cu alte cuvinte, deosebit de relevant, cu funcție deloc epistemologică, menit să indice însă nicidecum reflexia poetică a astrului solar în oglinda liniștită a unei ape, ci întreaga fenomenologie cercetată cu infinită precizie pe tot arealul său reprezentativ tocmai din dorința obținerii unui set informațional semnificativ legat de acest fapt concret. Dar, cum orice cadru fotografic mut trebuie privit o dată în ansamblul său și a doua oară în intimitatea elementelor lui constitutive (aidoma de construcției unei piramide egiptene în miile de blocuri de piatră ce o compun), și această pa-

noramă actuală a umanității gândită de noi aici poate fi încadrabilă în ceea denumim, conform teoriei barthesiene, drept „paradoxul unui mesaj fără cod” anume, cu un foarte ridicat grad de irealism virtualicește conturat, dar care statuează cu certitudine o relație de tip indicial între ceea ce există de facto în natură și reprezentarea vizuală corespunzătoare. Căci, așa precum arta abstractă însăși încearcă „să abstragă forme și raporturi plastice din același context omniprezent al realității înconjurătoare” (Mihai Dinu), la fel și semantica unei complexe imagini a lumii implică o descompunere relevantă în toate segmentele sale componente de așa manieră încât întregul ei câmp semiotic relevant să fie supus acelei descarnări firești menite să ajute la observarea a ceea ce stă ascuns în substratul fin al suportului vizual analizat, pentru a stabili mai apoi generoasa gamă a tuturor sensurilor concrete care îmbracă la nivel general microuniversul cadrajului

aici ales.

Desigur că orice fotografie se poate interpreta ca o adevărată mini-hartă a realității (a celei propriu-zise, bineînțeles, nu a celei mistificate volițional), o realitate, unde ceea ce există în jur ni se descoperă în integralitatea sa printr-un întreg spectru semiotic divers încărcat de semnificații specifice ale acelor „imagini minime” constitutive, și care, întocmai ca piesele unui puzzle oarecare, e hotărâtă să recompună din mii de fragmente lumea. Un subspațiu simbolic, dar destul de reprezentativ, al unui cadru tridimensional existent, în care „citirea „simbolică” a semnificantului” se realizează în direcția ei obiectivă și nicidecum într-o altă modalitate nelalocul său. Să nu uităm a aminti aici faptul că această lume vastă și diversă „este alcătuită din substanțe cu însușiri senzoriale de permanență variabilă” (E.H. Gombrich), motiv pentru care, la o primă vedere sumară, analiza fotografică a umanității ne indică ceva extrem de grav și, în același timp, foarte greu de stăvilit, anume abnormul existențial. De ce? Ei bine, tocmai fiindcă aceasta vinde cu asupra de măsură, într-un mod mai mult ca perfect și cumplit de persuasiv iluzia optică a așa-zisei „normalități” ontologice a prezentului, ignorând aproape complet chipul hâd al Realiei, așa cum

este el construit în momentul de față, cu tarele și coordonatele lui relative cu tot. Iar de la artă - în cazul nostru, arta de a trăi în virtutea unor legi și precepte, evident, contrare celor de ordin pornografic -, atunci când aceasta recrează un alt peisaj al realității, unul sensibil modificat în raport cu cel obișnuit, la iluzie, granița fictivă dintre cele două chipuri ale fanteziei umane dispare aproape definitiv.

Analizând în aceeași cheie simbolică propusă de semiologul francez Roland Barthes rânetul pornografic de pe chipul actualei omeniri postmoderne, putem vorbi, așadar, despre o relație strânsă de contiguitate dintre semnat și semnificant (împinsă chiar până la anularea identității de sine a celor doi termeni ecuaționali), o simbioză „perfectă” a tuturor componentelor fizice existente în definirea unui fenomen natural, de altfel, foarte cunoscut și bine studiat de-a lungul timpului. Deși pare o copie fidelă a ceea ce pare că surprinde la un moment dat, spectacularul imagistic aparent, fără vreo explicație în extenso asupra ego-ului său intrinsec, ajunge să împingă privitorul neavizat la a categorisi pornografia drept cu totul și cu totul altceva față de adevărata ei reprezentare concretă. Este și acesta un indiciu clar al relativizării interpretative din unghiuri diferite (și ne referim aici la cel al expertului avizat și la

cel al inocentului oarecare) a perimetrului studiat, în cazul nostru având de-a face cu un edificiu non-artistic ale cărui schele au fost ridicate cu scopul rău intenționat de a disemina umanității un mesaj cu mare meșteșugire contrafăcut - constructul inert al unei compoziții a Realiei cu bună știință descompuse într-un lung șir de elemente purtătoare de semnificații imprecise și total nelalocul lor, cu singulara menire de ucidă în captivitate, evident, sensurile corecte ale mulțimii extinse de „pseudocoduri”, pe care microsfera considerată de noi aici le-a evidențiat din plin pe scala ontosului, întocmai ca pe un mozaic lesne traducibil al unei experiențe umane vizuale din care se poate înțelege, până la urmă, orice. Căci „Oricât de crudă ar fi forma în care ne exprimăm impresia, ceea ce e mai crud și mai odios e realitatea însăși.”, scria ziaristul și omul de cultură Mihai Eminescu, la 12 septembrie 1882, un final de secol XIX, care previziona cu exactitate tarele unui nou ev cu fizionomie profund sânge-roasă și diformă.

Defragmentare, foarte multă defragmentare și deconstrucție lesne recognoscibile în raport cu tot ceea ce există în jur, dar și o atmosferă cultural-istorică a contemporaneității dominată din plin de un negru intens, ce are capacitatea de a încarcera

volițional atât întregul, cât și partea... „Sunt atât de îndurerată de spectacolul contemporan, încât greu mă pot despătimi, privind cu indiferență împrejur.”, mărturisea acad. prof. Zoe Dumitrescu-Bușulenga. Și avea mare dreptate distinsa cercetătoare întru eminoscologie, atunci când realiza o asemenea afirmație nepărtinitoare, dar puternic umbrită de tristețea-i interioară izvorâtă din multitudinea tuturor metamorfozărilor contemporane cu vizibil aspect negativ. „Am găsit o foarte frumoasă definiție a artei postmoderniste: artă care înfățișează viața și arta în cioburi. Excelent! Totul este fragmentat, totul este sfâșiat, totul este vulgarizat, din nenorocire, degradat sub aspect al formei.”, continua în aceeași notă evaluativ-obiectivă a prezentului autoarea volumului „EMINESCU - CULTURĂ ȘI CREAȚIE”. Înlocuirea adevăratului substrat al creativității umane și al spiritualității desăvârșite cu filmul inestetic al obscenităților de tot soiul regizate în fel și chip în ziua de azi nu face altceva decât să conducă la o dezumanizare evidentă a Ființei umane privite ca imagini concrete a Logosului divin. E o formă de a expulza, de fapt, cu brutalitate Omul de pe traiectoria sa firească și de a-l îndrepta către o alta, nenaturală sieși, însă adânc patologizantă și plină de pericole iminente. **Va urma**

Versuri de Harry Ross

Zilele ce-au murit

Am proclamat doliu
pentru zilele ce-au murit
nu știu câte vieți au răpit
câte iubiri au rănit
câte visuri au risipit
câtă lume s-a țicnit
cât sânge s-a jertfit
pentru-un oarecare pârlit

Doliul e doliu
și timpul are viața lui
astăzi e și mâine nu-i
uneori o clipă are un sens
pentru întregul univers,
alteori un an
nu face un ban
am vrea ca timpul să stea în loc
dar nu poate,
aleargă, varsă foc
pe unii îi păcălește
altora le aduce noroc

Ne doare

Ne doare cuvântul rostit
fără noimă
Ne doare ciobul aruncat în obraz,
Ne doare eroul căzut în luptă
Și cerul ne doare, în apus-i lezat
Ne doare lumina mânjită cu glod
Și satele înecate-n ploi
Ne doare femeia, mâncată de boli
Și pruncii nenăscuți din flori

O rană imensă-i lumea ce a fost
Lumea ce stă în față
Poate și cea ce veni-va
Cu ciuperci sfărîmând atomul
Prefăcînd în cenușă totul
Și catedrale, și munți, și omul

Toamna în ograda mea

Primăverile cu brațele
pline de flori

și-au luat zborul spre nori
verile au plecat și ele pe rînd
făcîndu-mi cu ochiul, rîzînd
mă uit după ele cu nostalgie
pe obrazu-mi, zbârcit de ani,
se prelinge o lacrimă ruginie
cred că a sosit toamna
și în ograda mea
firele argintii din creștet s-au
rărit,
Unul cîte unul
cade la pămînt obosit
oasele s-au șubrezit,
vorbele s-au încâșcit
mă simt pustiit și rece
o umbră neagră peste mine trece
miroase a umed și a mucegai
e vai de mine, vai.

Ce să fie oare cu atîta răcoare?
acest anotimp răpus de cețuri,
văduvit de soare,
e toamna vieții
și gongul bătrîneții

Lasă-mă

Să te mai iubesc odată
Lasă-mă
Să-ți cuprind sîinii și talia,
Lasă-mă
Să te pătrund în acel loc fierbinte,
Lasă-mă
Să-mi urlu mulțumirea,
Lasă-mă
Vreau a mă topi în tine
Ca o luminare,
lasă-mă

Iubirea e ultima dorință
A celui ce se duce pe vecie
Deci, lasă-mă
A fi acel fericit
Ars de patimă
Pășind falnic pe lespede rece
Pînă ce clipa vieții în a morții trece

În gând

În gând, da, ne topim
Unul în altul
Dar brațele nu mai au putere
Să îmbrățișeze
Ochii nu mai văd stelele
Jucăușe din ale tale priviri
Pasiunea a murit și ea în noapte

Oare toate-s șoapte? Poate...
Gîndul trăiește și te dorește
Gîndul e arma cea din urmă
Care se înfruntă
Să recucerească cetatea
Pierdută în amor
Cu gîndul nu te joci
El e prezent permanent
Nesubjugat
Te cheamă
Să renaști
Așa cum erai odată
Cînd viața avea forță
Și darurile toate
Ce dau tinereții
Sens, sevă și lumina dimineții

Piatră să fiu

De muri-voi, nu vreau să fiu uitat
Într-un colț de memorie,
Nici în pămînt îngropat
Nici prefăcut în cenușă
Ori păstrat într-o amforă de lut,
Pe-un raft prăfuit și slut

Piatră de râu să mă prefac
Valurilor să le fiu pe plac
Sirenele să-mi cînte
lieduri de Verdi,
Pescărușii să-mi recite
Sonete de Shakespeare,
Iar apele repezi să-mi spele fața
Cu șuvoaie de mărgelă, ca gheața,
Alte pietre să-mi ție tovărășie
Și așa să trăiesc pe vecie

Visul acesta
Ce-ar putea oare să fie?
Decît o nescrisă poezie

Geo Galetaru

Călător în noaptea de vară

la capătul firului, totul venea dintr-o depărtare doar bănuită, inclusiv dezamăgirea neputincioasă a celui alt, și era ca și cum distanța dintre ei căpăta consistență prin simplele sunete, silabe, cuvinte care alunecaseră de-a lungul firului, ca niște aripi ostenite de un zbor inutil. Nu știuse ce să-i răspundă, nu știuse nici măcar dacă trebuie să spună ceva, o frază de genul: „Nu-i nimic, rămâne pe altădată”, și poate această nesiguranță bizară îi trezise, în acele momente, un sentiment răvășitor de vinovăție. În secunde următoare, după ce lăsase receptorul în furcă, își spusese că, de fapt, nu el este vinovatul, de vină nu era nimeni, la urma urmei, și n-avea nici un rost să caute explicații sau scuze pentru neputința celui alt sau pentru propria sa neputință, lucrurile nu mai puteau fi remediate în nici un fel.

Ei, nu, asta era prea de tot. Nimeni nu-l pusese să promită verzi și uscate, să jure cu mâna pe Biblie că va face și va drege. Era, doar, prietenul bun la toate, cel care nu ezită să-ți sară-n ajutor când te vede la strâmtoare. Fie că-i vorba de o „criză financiară”, fie de dus aspiratorul la un magazin de reparații serios („las' pe mine, îl cunosc eu bine pe patronul de acolo, suntem amici vechi, ți-l face ca nou”), fie de procurat o pereche de adidași ieftini (da' mișto) de pe piață. El, amicul cu care nu ți-e teamă să ieși noaptea pe o stradă lăturalnică sau să dai cu tifla găștii de puștani obraznici și arțăgoși care te întâmpină imediat ce treci de colțul cartierului. De data asta, însă, o zbârcise și gata. I se înfundase și lui, ce să-i faci, poate că era și timpul, ulciorul mersese de prea multe ori la apă, ca să nu se spargă odată și odată. Își amintea de telefonul primit ieri, de vocea lui ușor disperată, ușor resemnată: „Bătrâne, îmi pare rău, nu se poate, asta-i situația”. Îi auzea respirația obosită

Își schimbă poziția pe scaun, puse picior peste picior și își așază mâna stângă pe tăblia mesei, cu cotul ușor îndoit, stând îndelung așa și gândindu-se, nici el nu știa la ce, până ce piciorul drept îi amorți, simți furnicături în el, ca și când l-ar fi străbătut mici impulsuri electrice. „Ce chestie”, își

spuse, „să stai așa și să nu știi ce să faci, să nu mai aștepti nimic de la nimeni”. Privi pe geam, siluetele salcâmlor ce străjuiau cărarea se zăreau nemișcate și clare în după-amiaza ce începea să-și piardă culorile și nuanțele pe după norii alburii, vagi umbre plutind deasupra pământului. Se ridică brusc, cu un aer preocupat, își întinse mâna spre etajera din spatele său, de unde culese o scrumieră mare și grea din cristal de culoare vișinie, pe care o depuse încet pe masă. Se scotoci prin buzunare, după brichetă („unde naiba am pus-o, veșnic o rătăcesc”), dar n-o găsi și renunță s-o mai caute, luă o cutie de chibrituri din sertarul mesei și scăpără, nervos, un băț. Trase primul fum adânc în piept, așteptă câteva clipe să-i simtă efectul, apoi slobozi norul albăstrui direct spre tavan, urmărindu-i avid traiectoria.

Sorana se răsuci spre el și-l privi cu atenție, apoi își înfundă mâinile în buzunarele blugilor, cu un gest de falsă sfidare, uite-așa, părea să spună privirea ei rece și inflexibilă, dacă tu nu spui nimic, nici mie nu-mi pasă.

- Vrei să vorbim acum despre asta? întrebă ea într-un târziu, cu o voce aproape melancolică.

- Nu. Este inutil, murmură el cu indiferență și fără s-o privească, se uita undeva înainte, dincolo de ea și de locul unde se aflau, într-un punct îndepărtat și indefinit ca însăși povestea lor de dragoste, care, iată, pâlise

și se îndepărta de ei în tăcere, ca o umbră furișată în amurgul alburii.

- Bine, cum vrei tu.

Se apropie de fereastră și trase ușor draperia la o parte, simțea nevoia să intre puțină lumină și să alunge semiobscuritatea trufașă care învăluia mobilierul din jur, cărțile și ziarele ce zăceau împărășiate pe măsuta din colț și glasta cu flori artificiale de pe șemineul cenușiu și prăfuit. El își feri ochii, puțin iritat de manevra ei neașteptată, ar fi dorit să rămână în intimitatea protectoare a umbrelor care dansau pe pereți, nepăsătoare la ceea ce se petrecea în jur, la tot acest joc al tandreței înșelătoare.

Știa că niciodată nu vor mai fi amândoi în acest loc, privind împreună înserarea care se lăsa peste case și peste copaci, aducând cu ea sunete indistincte și misterioase, un fel de melopee surdinizată care se insinua peste tot, ca o binefacere. El își va aminti, desigur, de acest ceas tainic, aproape imaterial, dinainte de căderea nopții, de privirea ei, devenită în final rugătoare și agățându-se de chipul lui, așteptând ceva ce nu mai avea cum să vină vreodată. Da, și prietenul acela care încercase, zadarnic, să fie folositor și să obțină pentru el un mic beneficiu de la viața asta parșivă, Doamne, atât de parșivă. Nu-i mai rămâne decât să stingă lumina și să iasă pe ușă, în întunericul de afară, ca orice călător singuratic și anonim în noaptea de vară.

Fiesta

total

(2)

**Gabriela Căluțiu
Sonnenberg**

Taurii sunt programați genetic să evite îmbulzeala, fiind mereu în căutarea unui „tunel” prin care întrevăd drumul spre libertate. Majoritatea izbiturilor sunt provocate însă de colegii din plutonul de co-alergători. Doar trei la sută din răni sunt provocate de coarne și în doar zece la sută din cazuri sunt implicați patrupezi. Sunt dramatice momentele în care taurul se clatină, încercând să decidă direcția în care s-o ia, nehotărât în fața „vitejilor” înarmați conform regulamentului cu nimic mai mult decât un simplu ziar. Pe care dintre ei să se prăvălească? În astfel de clipe, sentință ca unul sau altul dintre combatanți să se piardă cu firea, trăgându-și vecinul în față, pe post de scut uman. Homo hominis taurus est.

Cu excepția „poporului simplu”, partizan etern al luptelor cu tauri, corida a preocupat dintotdeauna atât străinii cât și spaniolii, fiind un veșnic subiect controversat. Încă de pe vremea

grecilor și romanilor, învățații și clericii condamnav obiceul barbar, atribuindu-i origini neclare, păgâne. În anul 1567, Papa Pius al V-lea a interzis tradiționalele curse taurine duminicale, dar ingenioșii săi contemporani au găsit imediat o portiță de scăpare, programând spectacolele luna și „inventând” astfel o nouă zi de sărbătoare. „Pe tot parcursul istoriei noastre, puține sunt lucrurile care au reușit să entuziasmeze și să ferească națiunea noastră în măsura în care a făcut-o această sărbătoare”, nota scriitorul José Ortega y Gasset, referindu-se la euforia trezită de apariția primilor toreadori, la granița dintre secolul al XVII-lea și al XVIII-lea. Nici în secolele următoare, liderii națiunii nu au reușit să cadă la pace: în timp ce protagoniștii generației de scriitori de la 1898 – Unamuno, Pío Baroja, Antonio Machado, Azorín – cultivau aversiunea față de coridă, în fruntea generației de aur din anul 1927 s-au situat Federico García Lorca și Rafael Alberti, adepți înflcărați

ai luptelor cu taurii. A urmat epoca franchistă, care a stilizat corida ca pe un spectacol de fiesta național, dar a restrâns sărbătorile populare locale. Abia după moartea dictatorului Franco a revenit situația la normal.

În 1862, autorului de basme Hans Christian Andersen i se face rău odată cu răpunerea primului taur în arena din Málaga; scriitorul este nevoit să părăsească tribuna după sacrificarea celui de-al cincelea din seria de doisprezece prevăzuți în program. În schimb, mai târziu, poetul și prozatorul Kurt Tucholsky comenta: „O barbarie. Dar dacă se ține și mâine, eu unul mă duc din nou.” Criticul de artă Théophile Gautier, la fel ca și conaționalul său, Alexandre Dumas considera lupta cu taurii drept „unul dintre spectacolele cele mai frumoase, pe care omul le poate imagina”, mărturisind că în momentul loviturii mortale de la final, când toată arena își ține răsuflarea, a simțit emoții care egalează tulburarea ocazionată de cele mai cutremurătoare drame shakesperiene. Astăzi, în Andaluzia, tot ce e legat de hăitirea bovinelor trezește reacții contradictorii, de la entuziasm până la respingerea totală, într-un amestec de fascinație și consternare.

Explicația supraviețuirii acestei tradiții de-a lungul veacurilor, în ciuda numeroaselor încercări de a-i pune capăt, constă în inegalabila

forță de atracție pe care o exercită acele momente de răvășire emoțională exacerbată. Sentimentul atingerii morții, presimțirea neantului și efemerității existenței, norocul de a scăpa de sub pericolul iminent, a doua șansă, încununată mai apoi de o renaștere aparent miraculoasă sunt câteva dintre elementele care creează emoțiile cele mai puternice. Nu doar jocul cu viața și moartea sunt tipice pentru spanioli, ci însăși respectul și importanța pe care o acordă sentimentelor adânci, acelor emociones fuertes care conferă existenței un sens profund. „Rigiditatea și incapacitatea de a simți emoție constituie pentru spanioli nenorocirea cea mai groaznică ce poate paște un om”, scria cândva Gerald Brenan în *The Face of Spain*. Spania îi regizează morții un spectacol multicolor: lupta cu taurii, un spectacol pe care îl exportă chiar și prin fostele colonii de peste ocean (în Mexic, ele se numesc Pamplo-nadas).

Așa cum o operă italiană îi zguduie pe unii, tot așa fiorul estetic îi electrizează pe spectatori luptelor taurine. Cu toate acestea, nu se pune problema unei indifferențe suverane a spaniolilor față de suferință, sânge și moarte, așa cum suspecta în mod eronat americanul Richard Ford. Nu uciderea taurului joacă rolul decisiv, ci momentul care precede moartea, ►

Sfântul

Dimitrie Grama

Popa Mitru își drese glasul și, rotindu-si privirea pe deasupra capetelor celor adunați, rosti clar și pătrunzător:

- Vă veți perpeli de-a pururea în flăcările iadului, nemernicilor, păcătoșilor!

O clipă rămase cu ochii plecați, cu bărbia în piept, parcă sprijinindu-si cuvintele de pieptul lui larg și apoi, încet, ceremonios, și-a ridicat privirea în sus, spre cer, spre Dumnezeu.

Privindu-l de acolo de jos, cerul îndepărtat i s-a părut dintr-o dată să fie doar negru și gol, ca o căldare imensa întoarsă cu fundul în sus, ca un suflet pustiit. Căzând greu în genunchi, cu ochii strâns închiși, refuzând în acest fel să vadă goliciunea cerului, Popa Mitru a început să se roage:

„Dă-mi putere, Doamne, și luminează-mi calea. Ajută-mă să te ajut, că și eu știu censemnă să fii singur. Tatăl nostru care ești în

ceruri, facă-se să fii cu noi pe pământ”. Aici glasul i s-a muiat, i-a pierit, la fel cum și gândurile și frica și neputința i-au pierit. A rămas, așa, în genunchi, parcă împietrit în goliciune, împietrit în timp.

Când și-a ridicat din nou privirea, cerul era plin de stele strălucitoare și Popa Mitru și-a dat atunci seama că fiecare stea este o porțiță deschisă înspre nemurire, înspre eternitate...

Și atunci Luceafărul și-a început prăbușirea, la început vertiginoasă, apoi ondulată și lentă, până când i-a atins umărul stâng. Adunându-și aripile, nu a mai rămas din el decât un porumbel alb.

- „Sunt eu, Simion, m-am reîntors”! Popa Mitru a tresărit ca și cum ar fi fost trezit brusc și violent dintr-un somn adânc, somn geamăn cu moartea. Era singur pe un drum de țară, într-o țară necunoscută, era singur cu Simion porumbelul, Simion prietenul din copilărie, Simion care era mort de mult timp. Omorât pentru convingerea lui oarbă în

credință, omorât pentru că a iubit nemărginit și necondiționat, omorât de cei pe care îi iubea.

Dar acum, Simion era acolo, cu el, și îi vorbea:

- „Lumina este întuneric la început, apoi este lumină, precum și omul vierme este, apoi om”

- „Nemărginirea, vezi, o ții în palmă și de aceea nu o vezi, iar clipa asta este doar eternitate”

- „Păcatul este mesagerul și ghidul tău înspre credință”

- „Și Moartea care te privește intensiv acum, nu e decât mireasă dăruită ție atunci când te-ai născut. Însoțitoarea ta de-a pururi credincioasă!”

- „Când mergi pe drumul ăsta care crezi că-i drumul tău, pășești din greu pe umerii lui Dumnezeu”.

- „Tu, Popa Mitre, ești singur pe drum, iar cei la care strigi sunt proprii tăi demoni”.

- „Dar uite, noaptea s-a sfârșit, eu plec acum”....

Un fâlfâit de aripi a stins Luceafărul și a deschis larg poarta prin care un Soare palid a pășit

timid într-o dimineață nouă, virginală.

Popa Mitru s-a ridicat în picioare și a privit nedumerit dealul din spatele curții. Era acasă! Acolo, în vârful dealului, ca într-o fulgerare de imagini, l-a văzut pe Simion cu brațele larg desfăcute, îmbrățișând nemărginirea. Într-o răsuflare, Popa Mitru a ajuns în vârful dealului, dar Simion nu mai era acolo. În locul lui era doar o piatră mare, o piatră simplă, cenușie. În jurul ei, Popa Mitru a adunat mii și mii de alte pietre, pe care punându-le cu grijă una peste alta, a ridicat un zid. Pe acest zid, pentru cei care știu cum să privească și când Soarele bate dintr-o anumită direcție, se poate citi: „Mănăstirea Sfântul Simion”.

► secunda de dinainte de final. Telul spectacolului nu este să contempli luarea în coarne a unui mozo, ci să te abandonezi admirației pentru talentul său inegalabil de se apropia de bestie până la limita supremei atingeri, rămânând, ca prin minune, nevătămat.

Așa paradoxal cum sună, motivul pentru care spaniolii caută pericolul și apropierea de moarte rezidă tocmai în pofta lor nestăvilită de viață. Nu e obligatoriu să te simți mortal atunci când te confrunți cu un taur fioros, dar înseamnă enorm dacă poți să simți măcar pentru o

clipă că trăiești la intensitate maximă. Hemingway și Spania se potrivesc de minune: eterna învecinare cu moartea, sentimentul existențial, acea bănuială instinctivă că moartea ar fi singura certitudine, emoțiile puternice care o însoțesc au darul de a relativiza precaritatea gri-

jilor „lumești”, diminuând importanța lor și ajutându-ne să gustăm din plin fiecă clipă, ca pe un cadou divin. O incursiune în fiesta spaniolă este un pas pe calea depășirii propriei noastre temeri de moarte, un miracol al renașterii setei de a trăi.

**Ionel
Necula**

Ionel Necula

N-ași spune că l-am creditat de la început, de la primele tatonări. O vreme, m-am ținut de parte de el și de proiectele sale ostensibile până când m-am convins că revista „Oglinda literară”, procesată în întregime de el, chiar merită apreciată și susținută. Se-nțelege că, ulterior, am devenit un colaborator constant și un susținător neobosit al publicației pe care o aștept lună de lună cu înfrigurare și interes.

Gheorghe Neagu este o personalitate centrală a spiritului vrâncean. Din tabelul cronologic care deschide ultimul său volum, „Purtătorul de cruce” [Editura Transilvania, Tecuci, 2009], afluc-a livrat vieții culturale vrâncene numeroase proiecte calofile și laborioase menite să înavuțască viața culturală vrânceană și să regroupeze scriitorii acestui areal geografic binecuvântat de Dumnezeu, dar nu toate au fost susținute de autoritățile locale, sau chiar de confrății de breaslă, așa că multe s-au stins înainte de a produce toate consecințele așteptate. Nu s-au prelungit în tradiție și nu s-au impus ca manifestări

Gheorghe Andrei Neagu

un scriitor care-și poartă crucea cu demnitate

de referință în devenirea spiritului vrâncean. Invidia, gelozia meschină și demolantă funcționează încă și prin lumea cărturarească.

A rămas însă cu revista „Oglinda literară” – una din revistele cu cea mai largă circulație în țară, cu Asociația „Duiliu Zamfirescu” și cu cenaclul literar, pe care le păstorește ca un pater familias devotat lucrului bun, bine gândit și bine perspectivat. I se pun în continuare bețe în roate, cei peste 30 de membri ai cenaclului sunt hutuchiți de peste tot ca niște intruși, până când, în ultimă instanță s-a îndurat de ei sinagoga din Focșani, care le oferă găzduire și condiții minimale pentru întâlnirile lor săptămânale. Ca unul care am frecventat o vreme acest cenaclu știu cu câtă pasiune se oxigenează tainețele ascunse ale verbului pentru a-i extrage esența poetică și câtă risipă de idei, de opinii și de puncte de vedere furnizează o ședință obișnuită de cenaclu. De asta zic, mă oripilează ideea că în tot orașul nu s-a găsit un spațiu adecvat pentru ținerea acestor dezbateri inocente. Situația, bag seama, nu-i deloc onorantă pentru diriguitorii vieții culturale vrâncene

și cred că noile autorități vor găsi o soluție salvatoare. Un cenaclu literar, pentru o localitate, oricare, este un club al ideilor rafinate și o mândrie a locului și nu este de conceput ricanarea lui cu tot felul de opreliști dezonorante. Ce-ar fi însemnat dacă autoritățile Iașului ar fi boicotat întâlnirile junimiste de la Casa Pogor? Sigur, situația e diferită, casa Pogor era particulară, dar administrația Iașului se mândrea cu cenaclul patronat de Maiorescu. Or, în condițiile când cultura nu se mai definește prin ansamblul valorilor spirituale tezaurizate de societate la un moment dat, ci prin acțiuni creatoare, prin informații și identități disponibile în supermarketul cultural global, ar fi bine să se țină seama de calitățile manageriale arătate de Gheorghe Neagu.

M-am întins mai mult cu această introducere, totuși fugoasă, a omului Gheorghe Neagu tocmai pentru că s-au făcut puține referințe asupra acestor aspecte dure-roase, care afectează buna devenire a spiritului vrâncean.

Acesta e omul, omul de inițiativă și de acțiune Gheorghe Neagu. Dar scriitorul? De unde-și

Gheorghe Neagu

trage sevele prozatorului și cum ajung să se întrupeze în partitură epică? Lectorându-i ultima carte, „Purtătorul de cruce”, constat că n-are o aplecare anume pentru o ontologie mai specială din care să-și extragă subiectele narative și nu sepune unei paradigme anume. Dacă-i adevărat ce spune Vasile Andru, că o proză înseamnă o acțiune desfășurată, cu planuri, arborescențe și anacoluturi întrupate în substanța acțiunii, care să-i oxigeneze înțelesul subcutanat, atunci putem spune că prozatorul nostru nu respectă decât prima parte a regulii. Grija pentru logica acțiunii nu se prelungește într-o idee paradigmatică securizantă, ci lasă această operație la latitudinea cititorului. Nu-și împănează conținutul narativ cu o filosofie anume, cum întâlnim, bunăoară, la Camus, la Faulkner, la Robert Musil și la alți prozatori bine așezați în topul percepției publice, dar își duce acțiunea până la pervazul feresrtei de unde cititorul poate privi întregul ansamblu narativ pentru a-l integra singur într-o speculație epistemică.

De altfel, Gh. ►

Operă despre **Mihai Eminescu** și **Veronica Micle** expusă la salonul neosimbolist de la Madrid

Eva Defeses

În cadrul Primului Salon Neosimbolist de la Madrid, artistul spaniol Ivan M.I.E.D.H.O a expus o operă despre poetul Mihai Eminescu. Salonul de Artă Neosimbolistă este organizat și sponsorizat de Ministerul de Cultură al Spaniei, împreună cu asociațiile culturale Besarilia și Mente-nebre și se desfășoară la Muzeul La Corrala din Madrid. Curatorul expoziției este istoricul de artă Pedro Ortega Ventureira. Salonul este organizat în cadrul cunoscutului Festival Gotic din Spa-

nia, SGM Fest, ajuns deja la a cincea ediție.

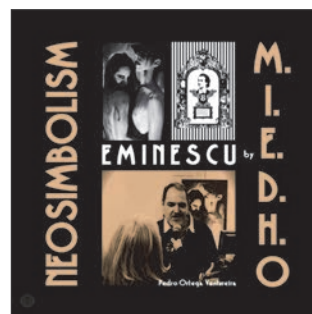
Nu este prima oară când artistul M.I.E.D.H.O abordează în fotografiile sale imaginea lui Mihai Eminescu. De această dată, o face însă dintr-un unghi personal și se concentrează pe cea mai întunecată perioadă din viața poetului, boala și internarea în sanatoriul doctorului Șutu. Intitulată „Sweet Art: Mihai Eminescu și Veronica”, opera prezintă un autoportret al artistului însuși în rolul poetului român și un model care o interpretează pe Veronica Micle.

Cei doi sunt prezenți îmbrățișați, în culori întunecate, care simbolizează latura cea mai ascunsă a minții umane, nebunia, durerea și tragedia dragostei lor.

„Sweet Art: Mihai Eminescu și Veronica” face parte din seria fotografică Doppelgänger, în care artistul abordează tulburarea bipolară, boala de care se presupune că a suferit Mihai Eminescu. Criticul Ana Isabel Diaz Plaza observă că „M.I.E.D.H.O recurge la conceptul de Doppelgänger pentru a simboliza participarea altora în viața noastră și

influența noastră în tot ce ne înconjoară, ceea ce duce la o cultură în continuă expansiune și globalizare. Pe lângă simbolism, lucrările lui se evidențiază prin înalta calitate tehnică. Artistul fuzionează fotografia cu pictura, iar rezultatul este o operă unică, ale cărei limite se estompează.”

Lucrările expuse în cadrul Primului Salon Neosimbolist din Spania au fost selecționate de un juriu format din istoricul de artă Pedro Ortega Ventureira, Dr. Miguel Salmerón Infante (Universidad Autónoma de Madrid), Ana Isabel Díaz Plaza (Universidad Autónoma de Madrid) și Dra. Lourdes Santamaría

Blasco (UMH). Expoziția colectivă își propune să evoce atmosfera saloanelor din Paris, de la sfârșitul secolului al XIX-lea și să ofere o călătorie prin tematica și imagistica simbolistă, reformulată în secolul al XXI-lea: lumea viselor, reinterpretarea motivelor biblice, calea de transformare și arta underground în contemporaneitate.

Expoziția este deschisă la Muzeul și Centrul Cultural La Corrala din Madrid - Calle Carlos Arniches, 3-5, 28005, până pe 30 noiembrie 2013.

▶ Neagu este un scriitor de respirație largă, dilatată peste marginile realului constrângător, un scriitor de acțiune narativă complexă, în care epicul revărsat și lirismul cald, aferat coexistă armonios și se complinesc reciproc, ca-n „Templul iubirii”, bunăoară. Proza scurtă nu-i resoarbe întreaga capacitate de invenție și toată gama posibilităților sale de expresie, „Narațiunea” care dă și titlul volumului, de exemplu este povestea tragică a unui muritor anonim care-ș târăște zilnic cru-

cea grea pe arterele urbei, până cade sub greutatea ei, spre indiferența consătenilor săi.

Nemțean de origine, scriitorul arată o preferință aparte față de relieful muntos, care prevalează în ansamblul topografiei narative, iar dintre anotimpuri, opțiunea scriitorului se îndreaptă spre cel iernatic, mai rar spre începutul de desprimăvărare. Una dintre narațiuni chiar este intitulată „Ninsori” [p.143] și este mai mult un exercițiu de inducere a frisonărilor erotico-optative în structura subiecti-

vității, și a jocului omului cu propria-i umbră.

Nu insistăm asupra scenelor cu supralicitarea macabruului din „Satul” și „Adăpostul” și ne oprim la „Spinarea de piatră a Făgărașului” – o nuvelă mai dezvoltată cu acțiunea preluată din experiența sa de militar detașat la construcția Transfăgărașanului și reprezintă, aflăm din bogatul Tabel cronologic care deschide volumul, un fragment din romanul „Arme și lopeți”, care a însemnat debutul său literar la Editura Albatros din anul 1980. Este frag-

mentul în care se reconstituie lupta omului cu muntele, îndârjirea pusă în act pentru a trasa spinarea de piatră a Transfăgărașanului.

Nu mai insist și asupra celorlalte construcții care, toate la un loc, confirmă cunoscutele calități narative ale autorului. Si mai confirmă, cum, recunoaște și Theodor Codreanu în prefață maturitatea prozatorului, aplecarea lui spre o proză glazurată, pigmentată cu tot ce trebuie pentru a-și captiva cititorii și pentru a asigura o lectură delectabilă.

Ilustrată

Pentru a scrie o ilustrată
cel mai bine
este
să iei o bucată de
mătase

unde am pus
adresa ta?

o scrisoare de
mătase
pentru
Tine
ca
altădată

trebuie să iei
o hârtie albă
creion în
culori
cuvinte
sfâșietoare
cuvintele unui
cameleon
cufundate
într-un flacon
fără
ecou

pentru a
scrie o ilustrată
cel mai bine
este
să iei o
bucată de mătase

colectează petale
Îndoiește hârtia
notează
numele hoțului de inimi
închide
bine
lasă să

Un poem, mai multe limbi de Zorica Sentic

zboare
trimite-o
din
înălțimea
norilor

oare
adresa este exactă?

**În românește de
Eugenia Bălțeanu**

carte postale

écrire une carte
le mieux serait du
papier
de soie

où ai-je mis ton
adresse ?

une lettre de soie
pour toi
comme autrefois

prendre du papier blanc
des crayons de couleurs

des mots crève-cœur
mots caméléon
noyés dans la
bouteille
sans écho

l'accordéon jouait faux
un air
sentimental

ramasser des pétales
plier la page
libeller le nom du pirate

tout plaquer
s'envoler
poster de très haut
d'un nuage

était-ce la
bonne adresse?

**français
Zorica Sentic**

разгледница
за писање
разгледнице
најбоље би било
узети
комад свиле

где ли сам ставила
твоју адресу?

једно
писмо од свиле
за Тебе
као некада

узети бели
папир
оловке у боји
срцепарајуће
речи
речи камелеоне
потопљене у
бутељку
без ођека

прикупити
латице
савити страну
написати
име крадљивца срца
све залепити
узлетети
послати
са висине
облака

да л' је то била
тачна адреса?

**en serbe cyrillique
Зорица Сентић**

razglednica

za pisanje
razglednice
najbolje bi
bilo uzeti
komad
svile

gde li sam
stavila tvoju adresu?

jedno pismo od svile
za
Tebe
kao
nekada

uzeti beli papir
olovke u
boji
srceparajuće reči
reči
kameleone
potopljene
u buteljku
bez
odjeka

prikupiti
latice
saviti
stranu
napisati ime kradljivca
srca
sve zalepiti
uzleteti
poslati
sa
visine
oblaka

da l' je
to bila tačna adresa?

**en serbe
Zorica Sentic**

postal

escribir un postal en
forma de
pétalos
lo mejor seria papel de
sede

¿En donde he puesto yo su
dirección?
Una carta de sed
para ti,
como antiguamente

tomar papel blanco,
lápices de colores
palabras desconsuelo
palabras camaleón
ahogadas en la botella
sin eco

el bandoneón tocó
falso un aire

Poeme de Ioan Vasiu

Recunosc

da, recunosc, sunt un om
demodat și mai ascult încă muzică
veche nu renunț la mașina de
dactilografiat și port
o pălărie pe-o
ureche
dau bună ziua până și-unui
pom și port cămăși cu mâneci
suflecate oricum
aș fi eu mă consider
om fac
fapte bune dar am și păcate...

Atât

nu sunt decât o
limpede fântână la care se adapă
ceru-n zori cu ciutura
întinsă ca o mână sub liniștea
supremei sărbători

► sentimental

recoger pétalos
plegar la página
escribir el nombre del
pirata

abandonar todo
volarse
echar el correo
desde la altura
de una nube
¿era la buena
dirección?

Traducción de Maggy
De Coster

nu sunt decât o
senină
fereastră prin care trece
timpul uneori spre dimineața
ce-o visez albastră și văduvă de
umbre și de nori
nu sunt decât un
mugur pe tulpină ce-ascunde-n el
căldură, sevă, flori; prin el respiră
glia grea lumină și răbufnește
pacea deseori
nu sunt decât o
pasăre ce face întâiul zbor
prin dragoste
încât se-aude visu-n
oameni cum se coace.
nu sunt decât un
scurt poem !...și-atât !...

Cărări de dor

de-atâta iarnă-mi
vine să m-ascund
între poeme pân`
la
primăvară să beau paharul
noptii pân` la fund
și-n zori să-l
umplu cu iubire iară
îmi
înfloresc la tâmpile ghiociei
îi simt de-o vreme
însă nu îmi pasă și-un stol de vise
zburdă-n ochii mei iluminând
cărările spre casă
în
geamul dinspre ziuă bat ninsori
suspina coala
albă-n palma dreaptă mi-e dor
amarnic,
parcă tot mai
dor, de cei ce-n sat mă
strigă și m-așteaptă

Noapte albă

harbuzul dimineții
îmi strepezește gura alung melan-
colia
și plâng în urma ei cu ceaiul ne-
odihnei
îmi limpezesc danturași-atâr-
după
ureche modestul meu condei
dau stolului de
gânduri permisul
ca să zboare spre locurile unde

demult nu am mai fost când
luna-ncercănată se duce
la culcare ca-ntr-o romanță
veche ce-o știm toți pe de rost
în ceașcă zațul
negru s-a închegat și-i
rece lămâia insomniei
zadarnic o mai store
mai trece încă-o
noapte și multe vor
mai trece ca frunzele pe ape
ce nu se mai întorc...

Scrisoare

nu ți-am mai
scris de multă vreme mamă sunt
tot așa de
tânăr cum mă știi simt uneori cum
visul se destramă în cuibul
dimineților târzii
pădurile
s-au pregătit de nuntă și-mi
îndulcește-odihna
umbra lor parcă te văd
și-acum, așa cărunță ștergând din
ochii mei întâiul
nor
amurgul iar îmi
bate în fereastră și-mi spune că-i
atâta de târziu în fructul ce se
coace-n urma noastră și-n satele
ce
încă mă mai știu
sălbatec curge
anotimpul-n casă și greierii-s
făloși că sunt săraci parcă te văd
și-acum așa frumoasă îngenun-
chind prin
holdele de maci...

Lucian Gruia

Nichita Stănescu adoră și devoră cuvintele, e stăpânul dar și robul lor: le alintă, le admonestează, le mângâie – ca și cum ar avea substanță – se proclamă “învingător” în lupta cu sensul lor imanent, ori se lasă copleșit de frumusețea și nemărginirea lor. Cu ele construiește, mai mult în joacă, “lumi simultane” și iluzorii: “Dorm într-un pat dintr-o mansardă / în lumea simultană patul meu / e jumătate într-un zid / jumătate-ntr-un motor; / și-n lumea cealaltă, simultană, plouă / și năpădesc ciuperci” (Certarea lui Euclid - LAUS PTOLEMAEI).

Simultane sunt și “prezențele” strămoșilor în trupul poetului - sufletele lor în sufletul său, privirile lor în privirea sa – din desfășurarea verticală a ochilor lor suprapuși s-ar putea reconstitui coloanele globulare din tablourile lui Țuculescu. De altfel, imagini picturale găsim la tot pasul în poezia lui Nichita, îndeosebi din registrul suprarealist: timpane cu dinți, ochi cu dinți, sulite etc., în gene-

Nichita Stănescu și lumile sale paralele

ral fragmente ale lumilor dezagregate de trecerea timpului.

În amalgamul lumilor simultane, exterioare și interioare eului, nu există ierarhie ori transcendență: “dar numai gândul că ceea ce ceea ce este sus - / este aidoma cu ceea ce este jos - / că orice azvârlire nu are direcție / că orice lepădare e statică ...” (O confesiune - EPICA MAGNA).

Universul relativist al cuvintelor păstrează legături tot mai slabe cu realitatea. Cuvintele nu pot exprima fidel obiectele, semnificatul și semnificatul nu se suprapun. Edificiul liric stănescian devine inconsistent. Legea fundamentală e destrămarea – manifestată simptomatic prin deplasarea spre roșu a liniilor spectrale sentimentale – eul înstrăinându-se de sinea lui: “Deplasarea spre roșu, mereu, mereu aceeași deplasare / spre roșu / o, linii spectrale ale vieții mele, / îndepărtare secretă și perpetuă / a insului de sine însuși ...” (Axios, Axios - LAUS PTOLEMAEI).

Dincolo de inconsecvențele și contradicțiile cosmosului sau haosului liric nichitastănescian se pot detecta germenii unor încercări de structurare. Suma imaginilor

unui obiect, din infinitele lumi simultane, tinde să ocupe o sferă. Iar sfera, prin veșnica-i rostogolire, generează viață și moarte. Sufărînța și neantul sunt și ele atribuite forme sferice: “Aici e singurul loc tragic / pentru că domnește unu, / iar nu zero, / pentru că domnește singurătatea, / iar nu numericul, / pentru că domnește moartea, / iar nu neființa” (Contemplarea lumii din afara ei - EPICA MAGNA).

În consecință, poetul visează un pământ plat (LAUS PTOLEMAEI), o formă în care timpul și moartea să fie abolite. Mobilul neliniștii lui poetului devine acum teama de sferă. În lumile simultane nivelele posibile de ordonare/structurare încearcă să convertească sfera în trei plane paralele cuprinzând: numerele, cuvintele și necuvintele.

Numerele

Numerele, ca proporții, nu divulgă o structură matematică a lumii. Pentru Nichita Stănescu, orfic de data aceasta, contează numele numerelor, care sunt asociate insistent cu noțiuni ori categorii. În aceste sintagme lirice oculte, misterul genezei se exprimă astfel: “De la zero la unu, de la nimic

la punct / se întinde miracolul” (Un om de cal - EPICA MAGNA).

Unul, nu e întregul, ci partea, unitate a întregului, întrucât cifrele nu pot acoperi TOTUL/COSMOSUL, care reprezintă mai mult decât suma părților sale constitutive: “Există o singură viață mare, / chiar și cifra unu face parte din ea” (Metamorfozele - EPICA MAGNA).

Lumea numerelor se constituie într-un microcosm guvernat de forțe nucleare extrem de puternice. Ele reprezintă primul stadiu de aglutinare al universului liric nichitastănescian: “Numerele sunt numele punctelor. / Ele sunt numele celor mai mici existențe, / punctele” (Aleph la puterea Aleph - LAUS PTOLEMAEI).

Cuvintele

De la microcosmosul numerelor la universul uman, trecerea o fac tocmai cuvintele, care aprofundează semnificația numerelor. Geneza număr – nume este concepută astfel: “Punctul cu viteza cea mai repede / este tatăl tuturor punctelor. / Numărul său, care e numele

Aforisme de viață

**Florentin
Smarandache**

■ Viața este un punct luminos pe spirala timpului, iar moartea poate fi privită ca o proiecție în infinit...

■ Nu trăim singuri, ci cu noi înșine. Dacă avem preocupări, ne putem fi suficienți nouă înșine.

■ Istoria e scrisă de clasa conducătoare pe umerii clasei de jos.

■ Istoria e plină de sânge: atâtea bătălii, atâtea

morți. Pentru cine? Pentru ce? Pentru putere și înavuțire.

■ Cine afirmă că nu face greșeli nu lucrează probabil în cercetare, sau mai rău: nu lucrează deloc!

■ V-ajunge din urmă răul ce-ai făcut, nevoia de a-l împărți (frățește) cu noi sau a-l arunca în întregime pe seama noastră.

■ Veni, vedi... fugi!

■ Bani și sexul conduc lumea...

■ Când lucrurile sunt în echilibru, se dezechilibrează. Ca apoi iar să înceapă procesul de reechilibrare.

■ Femeia te poate face fericit, ori te poate băga în mormânt.

■ O surpriză te bagă-n priză pe timp de criză.

■ Uneori suntem triști din nu știu ce motive, alteleori veseli din nu știu ce motive!

■ Diferența dintre adevăr și neadevăr este ambiguă.

■ Emigrantul poartă cu sine țara în suflet.

■ Mie-mi plac fetele urâte (fiindcă cele frumoase m-ar înșela cu alții)!

■ Fiecare interpretează istoria după propriul interes.

■ Tembelizorul - mașină de produs minciuni...

■ În orice societate mass-media este un mijloc de manipulare a opiniei publice într-un

procent mai mic sau mai mare.

■ Dacă vorbești serios, vă bateți joc de mine. Dacă nu vorbești serios, vă bateți și mai rău joc de mine.

■ Nici nu-ți șede cum îți stă.

■ Nu poți avea totul niciodată. Ai într-o parte, n-ai în alta. Și ce ai este temporar.

► său / este tatăl tuturor ideilor" (Aleph la puterea Aleph - LAUS PTOLEMAEI).

Orice idee începe cu litera A, literă "borțoasă de toate literele". Dar cuvintele nu pot comunica întregul sens al lucrurilor desemnate. Tragedia comunicării, înțeleasă astfel, este trăită paroxistic de poet: "Cuvintele - triste / jumătate timp - jumătate lucruri, / atât de lucruri încât / nelămuresc timpul, / atât de timp / încât adumbresc lucrurile" (Împotriva cuvintelor - LAUS PTOLEMAEI).

Sensul cuvântului o ia uneori înainte, alteori rămâne în urma obiectului denumit. Prin conotațiile lor aluzive, cuvintele generează, manevrate oniric de fantezia dictatorială, lumile

imaginare simultane. Se ajunge la libertatea de dragul libertății, stadiu de la care abia începe creația. Deși teoretizează creația lirică de la concepte la imagini, Nichita Stănescu, din fericire, nu uzitează prea des de această poietică și tocmai din acest motiv este un mare poet.

Necuvintele

Tărâmul necuvintelor se instaurează în golul neexprimat de cuvinte și care este chiar cel al esențelor. Necuvintele nu pot fi numite. De aceea, "mai marele peste vorbire" nu are gură. Ele se exprimă prin fapte. Poetului nu-i rămâne decât posibilitatea de apropiere de necuvinte, arderea totală la limita imposibilului: "Să cauți un cuvânt ce nu există /

Un cuvânt pe care l-ai auzit, și brusc / simți că nu există" (În grădina Ghetsimani - NECUVINTELE). În lumea necuvintelor, fantezia devine totală, sugestiile, aromele, cu alte cuvinte poezia și lumile simultane sunt în largul lor.

Cu toate că în lumea necuvintelor avem libertate absolută, pentru a exprima cam ce pot ele, apelăm tot la cuvintele decretate ca imperfecte: "Urcă moartea ca apa atrasă de lună / Viața mea plutește deasupra ca o arcă / Din mine se va salva numele meu" (Mai puțin decât a fi - EPICA MAGNA).

În lumea sferică a suferinței, poetul trebuie să existe pentru că: "Nimeni n-are nevoie de el /

dar fără el nu se poate". Și nu se poate întregi nici sfera liricii noastre moderne fără Nichita Stănescu. Lui i se datorează - așa cum remarcă Ion Pop "degajarea de poncifile limbajului din deceniul al șaselea".

De la Arghezi încoace, când nu rățăcește prin abstracțiuni, Nichita Stănescu, sub unghiul inventivității limbajului, este cel mai mare.

Acolo unde poetul se află acum, în lumea necuvintelor sale, numele său se rostește Ne-Nichita cel Ne-Stănescu. Necuvintele numelui său spun totul despre Nichita Stănescu, tot misterul și inefabilul pe care-l întrușipează versurile sale, pe care nu le-au putut rosti nici el însuși, nici criticii și cu atât mai puțin eseul de față.

Doru Sicoe

Paradoxal, între SF și Dumnezeu există o legătură indisolubilă. O lume în expansiune cosmică va mai credea într-un Dumnezeu sau va deveni mai conștientă de propria-i dumnezeire? Cum apare la o adică Dumnezeu; este el plâsmuirea noastră mai degrabă decât noi creația lui?... Iată chestiuni ce vor influența fără îndoială filozofia viitorului, în măsura în care nu cumva politicul și religia vor face în continuare casă bună, pentru o mai lejeră guvernare a maselor, pe o planetă ori alta.

George R.R. Martin s-a impus publicului român din prima. Era nuvela Regii nisipurilor, publicată la noi în 1982, în prima ediție a unei noi publicații anuale: *Almanah Anticipația* 1983. Apăruse deci la numai 3 ani distanță de publicarea ei în SUA, având aureola premiilor Hugo și Nebula, ceea ce însemna că atât publicul, cât și criticii au fost pe aceeași lungime de undă. Regii nisipurilor (1979) ar trebui inclusă în „lecturile obligatorii” ale programei noastre de învățământ, într-atât de reușită este. Am recitit-o recent și am savurat-o cu aceeași lăcomie de odinioară, întărindu-mi convingerea asupra valorii ei perene, ce mi-a născut propunerea de mai sus. Pe scurt, tema de bază în Regii nisipurilor este joaca de-a Dumnezeu a unui muritor de rând, amintind oarecum

Peregrinările lui Tuf prima epopee spațială a lui George R.R. Martin (1)

A fi sau a nu fi Dumnezeu?

și de mitul antic al lui Icar, care s-a apropiat prea mult de căldura Soarelui și a căzut din înalturi, cu aripile topite... Era o tema pe care George R.R. Martin o mai analizase, dar nu cu succesul din această capodoperă.

Nuvela respectivă apărea însă în timp ce Martin își exersa încă imaginația și condeiul cu niște povestiri născute de avântul spațial american din anii 1960-70, în care e zugrăvită o lume de mâine dedicată tehnologiei și... ecologiei sau, mai bine spus, cam ce se înțelegea prin ecologie în anii '70. Inventarea de noi animale și plante care să pară credibile, pe care o avem în povestirile respective, necesitase presupunem o bună documentare prealabilă în domeniul biologiei, iar confirmarea calitativă a acestei documentări o avem mai ales la Regii nisipurilor.

Povestirile, șapte la număr, au fost repositionate apoi într-un volum, având ca personaj principal pe Tuf (Haviland Tuffer), rezultând o lucrare suficient de unitară pentru a merita titlul de roman. Dacă ele apăruseră la distanță unele de

alte, între anii 1976-1985, volumul le va reuni în 1986. El se numește *Peregrinările lui Tuf* și, grație Editurii Nemira, a fost tradus și la noi, fiind publicat în 2010.

Ordinea povestirilor ca roman nu coincide cu ordinea în care acestea au fost publicate inițial. Cuprinsul volumului stă așa: Prolog, 1.Steaua molimei, 2.Pâini și pești, 3.Păzitori, 4.Al doilea ajutor, 5.O fiară pentru Norn, 6.Numiți-l Moise, 7.Mana din cer. Deci, autorul a adăugat o introducere de șapte pagini, pentru a facilita intrarea în primul capitol, apreciat de mulți ca fiind cea mai reușită povestire din serie, dar și cea mai lungă.

În ciuda deceniilor trecute de la publicarea povestirilor cu Tuf, lucrarea are încă suficientă actualitate, ea fiind prima epopee spațială închipuită de ziaristul și apoi scriitorul de mare succes George R.R. Martin. Este o lucrare „de tinerețe”, cum s-ar spune, Martin fiind pe atunci influențat în stil de către marele maestru Jack Vance.

Animale și plante din toate timpurile și de pe felurite planete, oameni

cu diuumul, religii și, ocazional, alte ființe inteligente

Cam așa s-ar putea rezuma popularea Universului lui Martin, din *Peregrinările lui Tuf*. Ele apar în firul epic ca rod al peregrinărilor – pelerinajul fiind la o adică o tradiție puternică în multe dintre religiile Omenirii – pe care Tuf le face de fapt spre propria lui devenire.

În afară de faptul că George R.R. Martin reușește să creeze tot felul de plante și animale deosebite, într-un spațiu cosmic dominat de Umanitate – vechea temă din Fundația lui Isaac Asimov – el mai transpune în viitor și trei dintre caracteristicile epocii sale contemporane americane: etica protestantă, ecologia cu implicațiile ei genetice și joaca de-a Dumnezeu. Fiind la bază jurnalist, Martin reușește să îmbine toate ingredientele de mai sus într-un tot captivant, ușor

► de parcurs și plăcut la „pipăit”. Astfel, eroii înfățișați de Martin nu au cum să fie personaje de Dostoievski sau Balzac, ci oameni cu mintea deschisă și întreprinzătoare, produs a ceea ce ideologii moderni numesc „etica protestantă” (creatoare a Occidentului avansat economic și tehnologic), cu o permanentă referire la Dumnezeu, Biblie și, inevitabil, la Păcat.

Chiar dacă Haviland Tuf trăiește la mii de ani depărtare în viitor și nu pare a fi o persoană religioasă, el se dovedește a fi însă bine pregătit în ceea ce privește povestea biblică creștină, în ciuda faptului că nu are Internet și Google, cunoștințe care-l vor ajuta să demaște un „fariseu” la un moment dat. Valorile date de „etica protestantă”, precum cuvântul dat și respectat, democrația respectării normelor, proprietatea privată („posesiunea”, cum îi zice Tuf), libertatea individuală și inițiativa economică sunt prezente în aceste peregrinări, amintind de țara natală a autorului ale cărei valori erau transpuse acum la nivel cosmic.

Apărut cu mult înainte de filmul de mare succes Jurassic Park (1993), romanul lui Martin creditează deja cu mare potențial pe dinozaurul carnivor Tyrannosaurus Rex, pe atunci, în anii '70-'80, considerat încă a fi fost cel mai mare și fiores carnivor terestru al erei dinozaurilor. Un T-Rex este re-

creat de nava spațială Arca, în scop de autoapărare, ceea ce demonstrează popularitatea timpurie a ideii de refacere a florei și faunei vremurilor pierdute, pe baza ADN-ului recuperat (în Jurassic Park ADN-ul de dinozaur va fi recuperat de la un țânțar încremenit într-o picătură de chihlimbar).

Ca ziarist aș spune că ziaristul George R.R. Martin era bine pus la punct cu toate discuțiile despre viitor ale vremii sale, ceea ce conferă o credibilitate sporită SF-ului său.

Viața este foarte diversificată în Universul viitorului, iar omul poate face transfer de specii ici-colo după cum i-o cere interesul, cum se întâmplase în perioada colonizării Americilor, apoi a Australiei. Alte detalii, care puteau face parte din acest subcapitol, vi le dau însă puțin mai încolo, în descrierea peregrinărilor.

Tuf și Arca – personajele principale din toate capitolele

Un personaj principal, chiar dacă de fundal, este o gigantică navă spațială, intitulată nu întâmplător Arca. Ea este creația Imperiului Federal al Pământului, un fel de „cântec de lebadă” al omenirii imperiale și a fost construită pentru război biologic, aspect ce implică, paradoxal, și crearea de viață, posibilă datorită băncii de date ADN existentă la bord și a bazinelor speciale de creștere accelerată și clonare. Iar „creația este o

parte a dumnezeirii” – va spune Maica Păianjen – un aspect pe care Tuf, eroul principal, l-a trăit cu plenitudine chiar din momentul intrării în Arcă. Mai precis, în timp ce ceilalți cu care intrase erau interesați să se ucidă între ei, Tuf își readuce la viață, prin clonare, pisica dragă, ucisă de răutatea celei care descoperise anterior existența navei în folclorul hranganilor de pe H'ro Brana. Pentru Tuf, acel episod al recreării vieții – ce amintește de învierea lui Lazăr de către Isus – capătă conotații mistice, el amintindu-l mai târziu ca un fel de argument moral în favoarea deținerii de către el a navei și a puterii aferente.

Va fi vorba până la urmă de o „arcă” a unui nou Noe, acesta fiind chiar Tuf, care ajunge să recupereze această mașinărie, încă funcțională la o mie de ani de la terminarea Marelui Război. Cum se transformă însă acest Noe într-un adevărat Dumnezeu, e un proces care se desfășoară cale de 550 de pagini, cât are ediția română. Ce dileme morale poate avea și de câtă „elasticitate” etică poate da dovadă o lume pacificată și diversificată a viitorului – sunt aspecte pe care Martin le expune cu lejeritate, neuitând să facă și o colecție întreagă de descrieri ale detaliilor „ecologice” sau, mai bine zis, ale ecosistemelor nou create de Tuf, cu ajutorul Arcăi.

Arca este o navă cos-

mică de 30 km lungime (cam mică totuși pentru vremea aia, apreciez eu...), un fel de portavion american de azi, însă spre deosebire de acesta ea avea nevoie, pentru conducere și întreținere, doar de un corp permanent de circa 200 de oameni. Până la urmă Arca va putea fi controlată numai de Tuf, doar tehnologia avansase într-o mie de ani, în ciuda reculului provocat de Marele Război. Totuși, Arca rămâne încă unică în privința mărimii sale și, mai ales, datorită băncii de date genetice extraordinare pe care o deține și posibilității de clonare rapidă. În ciuda vechimii, ea este depozitara unor „secrete pierdute pentru restul omenirii” (cum e de pildă cronourzeala, care permite grăbirea dezvoltării creaturilor), un „artefact care funcționează” încă dinainte de Prăbușirea Imperiului - un bun prilej să ne amintim din nou de căderea Imperiului Roman și a declinului civilizației, timp de o mie de ani, care i-a urmat în Europa, temă folosită de Asimov în Fundația.

Arca e în stare să se propulseze cu viteză supraluminoasă, o condiție absolut necesară pentru ca Tuf să ajungă în felurite lumi și să fie pus în diferite împrejurări. Deducem că expansiunea Omenirii în Galaxie s-a realizat grație acestei viteze legendare, atinse de motoarele viitorului.

Va urma

prof. dr. Gheorghe Valerica Cimpoca

În căutarea Adevărului. Întoarcerea la izvorul veșnic al tuturor lucrurilor. (7)

*Iubirea este cheia principală
pe care o porți în inimă mereu*

Una din datoriile cele mai delicate pe care le-a avut și le are omul în trecerea sa prin această lume a fost și este aceea de a merge în căutarea Adevărului, acel Adevăr ce ne va face liberi, conform Evangheliilor Universale, acel Adevăr care precum un soare ne va ilumina mintea și inima dând răspuns la toate întrebările noastre și ne va înclina la picioarele aceuia care știe să ne ștergă lacrimile confuziei. Cert este că încă de când avem uzul rațiunii și ne vedem debarcați în această lume, alergăm după himere atât de greu de prins ca și numele lor: Fericire și Adevăr. Și unii și alții își dau până și viața în căutarea lor; unii, mergând în cucerirea unor averi imense pentru că cred că acolo se află himera viselor lor; alții, în extrema opusă, se îndepărtează de lume și de relele ei și cu cât este mai mare izolarea lor și mai singuratică viața, cu atât mai aproape se simt de himera ce o urmăresc. Majoritatea muritorilor ne aflăm în poziția de mijloc între

aceste două extreme, însă nu în afara tendințelor lor, care uneori ne înclină spre un pol iar altele spre altul. Dumnezeu ne-a creat după chipul și asemănarea lui, dar nu s-a separat de noi, iar noi nu suntem separați unul de celălalt. La fel, Dumnezeu a creat Universul, stelele, planetele, natura și animalele pe care le-a conectat prin iubire. Cei mai mulți o numesc forță gravitațională, forță ce a stat ascunsă în mister până la venirea fiului Lui, Iisus. Restul a creat omul de-a lungul evoluției prin puterea pe care i-a dat-o Dumnezeu. Există un scop divin în spatele a tot ceea ce se află și deci o prezență divină în toate. Cu toți trebuie să fim conștienți că suntem cu mult mai mult decât un corp fizic. Viețile noastre și alegerile noastre, fiecare întâlnire aduce o nouă potențială direcție. Nimeni nu vine către noi în mod accidental. Viața nu este un produs al întâmplării. Oricând poți găsi o clipă în care să te bucuri de darul vieții și de minu-

nile din jurul tău.....depinde numai de tine. Concentrează-te pe ce este frumos și atrage în viața ta ce îți place și ce este bun pentru tine și pentru semenii tăi. Indemnul Creatorului este „Trăiește cu iubire ! Fii Iubire!” Iubirea este aripa dăruită de Dumnezeu sufletului pentru ca să urce până la El. Sufletul tău înțelege ceea ce mintea nu poate să conceapă și îți vorbește prin sentimente. Ascultă-ți sentimentele, prețuiește-le și urmează-le !. Nu lăsa gândurile să le doboare. Iubirea este viața. Totul este legat numai de iubire. Rostul vieții nu este să ajungeți undeva, ci să vă dați seama că deja sunteți acolo și că ați fost din totdeauna. În fiecare moment ai libertatea de a alege ce faci cu viața ta. Iubirea neconditionată a tot ce a fost, este și va fi esența lucrurilor și calea cea mai sigură spre Lumina. Pătrundeți în adâncul ființei voastre pentru a descoperi acolo sursa fericirii eterne, a blândetii și a iubirii – principiul fundamental care sta la baza întregii

creații. Recunoașteți-L din nou pe acela care rămâne de-a pururi neschimbat, putând fi recunoscut pretutindeni, în grădinile pline de flori, în pădurile umbroase, în munții semeți și în întregul univers, mergând până la soarele astral cel mai îndepărtat. Nu lăsa pe alții să decidă pentru tine. De cele mai multe ori iubirea este înfățișată printr-o femeie înconjurată de natură plină de viață. Iubirea este de genul feminin și pe bună dreptate se manifestă mai puternic la cele ce duc viața mai departe. Marile genii ale renașterii au înțeles acest lucru și au transpus-o în opere nemuritoare închinare femeii și lui Dumnezeu. Odată cu Renașterea, centrul de greutate și perspectiva omului prin mântuire vor trece în universul omului: trupul (reactualizarea gândirii medicale) motiv teologic (cunoscând omul, Îl poți cunoaște pe Dumnezeu). Michelangelo și Leonardo da Vinci asistă la disecții și desenează părțile corpului uman, ce vor constitui planșe științifice, raționale. Renascentiștii descoperă talentul reprezentării trupului omenesc. “Renovatio hominis” reprezintă recuperarea interesului pentru om, renașcentistul căutând să umanizeze natura și introduce în artă “Cultul rațiunii și disegno”, proiecție mentală (imaginație). Elemente creștine pătrund puternic în artă, iar operele

RUGĂ

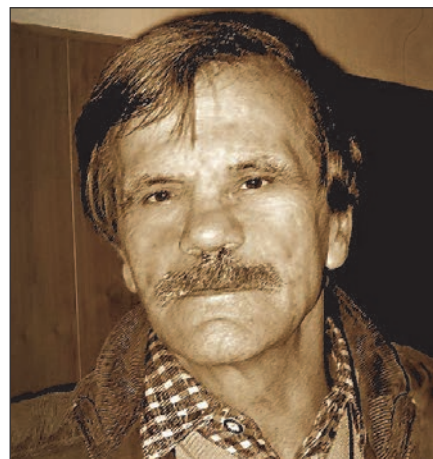
Țese-mă, Doamne
covor mângâios și moale
să mă aștern în ușa casei mele
să nu-și vatem iubita mersul
când îmi trece seara pragul

O NOAPTE
CA NICI O ALTA

Fără seamă noaptea aceea
ne va marca amintirea
precum o supraviețuire
căci rareori dimineața
s-au privit alții
atât de împăcați și fără silă
ca niciodată palmele fiecăruia
ca într-un tainic ritual
au căutat cu atâta sete
urmele nocturnelor mângâieri.
ai plecat apoi Soledad
prea iute despărțirea
lăsându-mă fără glas
precum groaza de cădere în gol
eu am rămas să găsesc o poartă
pe care să intrăm fără a ne apleca
în speranța că noaptea aceea
se va repeta în neștire
și că nici o rană nu ne va preface
în statui.

POEM MEDIEVAL

cămașa mea de zale
s-a subțiat și s-a rărit
în atâtea și atâtea lupte
coiful meu de oțel
apărându-mă
de o ultimă rană
e și el acum spart

Poeme de **Ion
Iancu
Vale**

mângâie-mă de aceea
cu palma ta de preoteasă
ca pe o mantie vrăjită
să-ți port atingerea
fă-mi nimb aurit
din cel mai înflorat
zâmbet al tău
dă-mi vigoare cu încă un sărut
și nu plânge
căci auzi trâmbițează zarea
și nu există nicăieri iertare
pentru fuga din luptă
iubito

IDENTITATE

era plânsul naufragiilor
ce aruncau în adâncuri vieți
și hohotul de spaimă
scăpat din întunecimea caverne-
lor,
era zvâcnetul neauzit
al gâzei strivită cu nepăsare
și nedumerirea din ochii vitei
lovită fără vină,
era aplecarea tristă
a florii ne udate
și încrețirea pielii
strânsă în cătușă
și rana eternă a mușcăturii de dor,

era poetul fricii
al fricii de durere.

DRAGOSTEA
CA UN ANOTIMP

numai de ne moarte mă tem
și de lipsa mea din gândul tău
o pasăre mi se aude în piept
cum își rupe aripa
mă fură un șarpe de gheață în ne-
liniște
urlă rece un lup în sângele meu
și te simt plecând...
nu mă lipsi de tine, iubito,
mai ales tiptil să n-o faci
nu mă deshăina de mângâierea ta
căci atâta frig se înfuoară în mine
nu-i nimic să-mi fie căldură ca
tine
și nu-i nimic reavăn ca tine
chiar dacă e decembrie
împimăvărează-mă, iubito
sau dacă nu, mori
să mă pot sădi pentru tine
o prea verde salcie plângătoare.

► de artă create în
perioada renaște-
rii rămân nemuritoare,
deoarece arta este inspi-
rată din natură, arta or-
donează și unifică ma-
teria, arta este creativă
și reprezintă opera min-
ții și sufletului. Nu știm
ce forță supranaturală a
impulsionat arta renaș-
terii care și acum, după
500 ani uimește omeni-

rea. Dar știm sigur că
Dumnezeu alimentează
în permanență omenirea
cu izvoare spirituale din
oceanul său infinit. „Ră-
mâne numai ca oamenii
să se adape spiritual
unul de la altul prin cu-
vinte, dar dintr-o tre-
buiță zidită în ei de o
putere mai presus de ai,,
după spusele lui Dumi-
tru Stăniloae. Iar cuvîn-

tele nu sunt importante
pentru ei prin faptul că
sună, ci prin faptul că și
comunică apa lor ca iz-
voare spirituale, legate
subteran între ele și cu
oceanul spiritual su-
prem. Omul însuși e apă
vie și vine în cel ce-i aude
cuvintele, el însuși se
deschide celui care i le
comunică. Puterea omu-
lui vine de la Dumnezeu

care a scris legile vieții în
inima lui și în spiritul lui.
Dumnezeu nu a scris le-
gile în paginile cărților.
Înțelegem prin aceasta că
Cunoașterea și Înțelep-
ciunea sunt atemporale
ca și operele Naturii. Iu-
birea este Dumnezeu și,
când mori, înseamnă că
tu, o pârțică din iubire,
te întorci la izvorul veșnic
al tuturor lucrurilor.

Elena Buică

Ce e dincolo de granița vieții?

Dacă o nepoată, fata fratelui meu, nu m-ar fi stârnit, relatându-mi o teribilă împrejurare prin care a trecut, recent, un dus-întors peste granița vieții, întâmplare menită să-mi trimită limpezi-mea minții într-un vârtej al uluirii, poate că n-aș fi așternut aceste rânduri pentru care multă vreme am tot stat în cumpănă.

Mă temeam să nu stârnesc ironia sau stupefacția unor prea realiste capete, deoarece nu s-au putut închea răspunsuri în perimetrul verosimilului. Întrebările pe această temă au rămas fără un răspuns cert și toate interpretările explicative au fost puse la îndoială. Nu cutezam să încerc a scrie și pentru alt motiv, nu te apropii ușor de acest subiect, nici în viața de toate zilele și nici în gânduri. Moartea e implacabilă, face parte din destinul nostru, nimeni nu scapă de întâlnirea cu ea și de aceea, oamenii n-o pot privi direct în față și cele mai tulburătoare gânduri sunt cele referitoare la felul cum va fi în momentul când o vom întâlni și ce vom afla dincolo de granițele vieții. Și totuși, nu putem să renunțăm la a ne pune întrebări. Nu ne dau pace încercările de a ne apropia de lumea nevăzută ochilor noștri. Oricât s-a izbit omenirea de zidul invizibil care desparte cele două lumi, de la omul simplu și până la marii gânditori ai lumii, de când există lume pe

pământ, au fost mereu încercări de a desluși cum este cealaltă lume formată din altfel de material (termenul este inadecvat, dar nu există un alt cuvânt pentru ceea ce nu există pe pământ) și în alte condiții decât cele cunoscute de noi în viața pământească.

Cu toate că tainele trecerii celui mai înalt prag al vieții n-au fost dezlegate, totuși, această graniță despărțitoare nu este chiar atât de etanșă încât să nu se întrezărească nimic. Cei care au avut prilejul să o treacă și apoi să revină după o moarte clinică au spus că ceva care trebuie crezut, deoarece sunt multe imagini asemănătoare. Toți vorbesc cu deplină convingere despre imagini bine fixate în memorie, chiar mai bine decât cele trăite în viața de toate zilele, toți au simțit că plutesc, că și-au văzut propriul corp și pe cei din preajmă, că au auzit sunete și au văzut lumini. Totuși nu toți au văzut aceleași imagini. Unii au văzut un tunel la capătul căruia era lumină, alții și-au văzut rudele plecate mai demult, alții au re trăit momente din viața lor, unii l-au văzut pe Creatorul suprem, conform credinței lor, dovadă că religia joacă un rol important în viața noastră. Indiferent ce au văzut, toți au măr-

turisit că au trăit o pace interioară în care s-au simțit fericiți, nimeni nu s-a reîntors înspăimântat.

Se pare că există un spațiu între viața noastră trecătoare și eternitate. Despre acest spațiu avem nenumărate mărturii ale celor care l-au vizitat. Nepoata mea, despre acest spațiu mi-a povestit. Ascultând-o, am simțit că o astfel de relatare nu se poate face pe orice fel de ton. Intervine în glas ceva din taina prin care a trecut și ți se strecoară în adâncul inimii. Moartea clinică i-a oferit nepoatei mele trecerea peste această graniță și povestind-o, parcă m-a luat de mână și am asistat la acest episod de viață-moarte prin care a trecut. Parcă eram de față când doctorii încercau surescitarea și am trăit alături de ea trecerea într-o altă dimensiune. Am văzut cu ochii minții cum s-a desprins ușor de corp, a devenit un fel de abur, dar păstrându-și toate simțurile, apoi a început să plutească în sala de terapie intensivă și s-a ridicat în tavan. Cu o voce învăluită, parcă, în taina tainelor, al unui nepătruns adânc, mi-a spus cum și-a privit corpul pe masa de operație, a văzut și a auzit doctorii care lucrau precipitat și că a trăit o stare de bine, de o altă

esență. După un timp, a ieșit din sala de operație, a văzut holul spitalului și apoi s-a înălțat într-un spațiu unde a întâlnit-o pe bunica ei, pe o mătușă și pe un unchi, toți morți. Bunica a întâmpinat-o și i-a spus: "Nu acum". A ascultat-o și s-a întors în sala de operație, a intrat în propriul trup și și-a revenit. După ce a stat mai multe zile intubată pe pat, într-un salon, a venit și ziua când a ieșit pe hol. Mare i-a fost mirarea când a văzut că holul era exact așa cum îl văzuse de sus, deși în realitate nu fusese conștientă când fusese adusă acolo. Nu-i pot uita curând copleșitoarele cuvinte ale relației.

După ce de-a lungul existenței umane asemenea relatări au fost puse sub semnul îndoielii, în zilele noastre expertii nu le mai neagă. Oamenii au nevoie de dovezi concrete și sunt mulți cercetători în căutarea lor. S-au adunat multe mărturii și cercetătorii cred în sinceritatea subiecților. Ei preferă să caute motivația și nu contraargumentul, încercă să afle răspunsuri

► printr-o nouă abordare a morții. Astăzi, cercetarea modernă se face în multe universități din lume folosind tehnologii noi, unind abordările religioase cu cele științifice.

Relatările celor tre-cuți prin asemenea experiment sunt trăiri reale, chiar dacă sunt greu de crezut, sunt mai reale decât cele ale vieții pămâtenene. Eu am trăit un astfel de episod la vârsta de 10 ani. Pe atunci moartea infantilă făcea ravagii. Mi-amintesc acel episod mai bine decât orice alt episod din toată viața mea. Stăteam pe marginea patului între mama și soția fratelui meu. În timp ce ele povesteau, am simțit că mă cuprinde un somn cu totul deosebit, m-am culcat pe spate, apoi m-am desprins de propriul meu corp și am început să plutesc. Îmi priveam corpul, ascultam ce povești se derulau în continuare, trăiam o stare cu totul deosebită și mă miram de faptul că nu au văzut că eu sunt moartă. Am părăsit camera, m-am înălțat și mi s-a deschis o imagine de largă perspectivă, un univers cu măsuri și forme nedefinite, alcătuit din multă lumină, culoare, dragoste, frumusețe, pe care am păstrat-o nealterată în minte de-a lungul anilor. De aceea eu i-am crezut pe cei despre care mai târziu am aflat că au avut astfel de experiențe și au relatat impresii asemănătoare.

Am ajuns într-un loc frumos și m-am întâlnit

cu Dumnezeu. Era un bătrân cu barba albă, îmbrăcat într-o cămașă albă, lungă, așa cum mi-l închipuiam în rugăciunile mele. Când L-am văzut, m-am dus ispășită și L-am rugat să mă lase să mă întorc acasă, fiindcă îmi pare rău că am murit. Pentru că de felul meu am fost excesiv de sensibilă, când primeam pedepse de la mama pentru năzbâtiile făcute, nu le puteam suporta și câteodată îmi doream moartea, fără să-i cunosc consecințele la acea vârstă. Acum am avut o iluminare. Gândurile intrau în mine direct. Dar nu erau ca pe pământ, vagi, imateriale sau abstracte. A fost posibil să-mi însușesc concepte dincolo de puterea de înțelegere a unui copil. Am înregistrat dintr-odată dimensiunea morții și regretam nesocotința mea de a-mi dori moartea, începând să înțeleg altfel severitatea mamei, manifestată uneori. Dumnezeu s-a înduioșat, m-a mângâiat pe creștet și mi-a dat aprobarea. M-am întors în cameră, am privit de sus și am ascultat totul în continuare plutind în tavan, apoi am intrat în propriul corp fără să mă întrerup din mirarea că nimeni nu a observat moartea mea căci pe mine mă marcase profund. Nu pot să vorbesc nici acum despre acest episod din viața mea fără să simt o tulburare lăuntrică dată de trăiri care nu se pot relata. Au fost trăiri alcătuite dintr-un altfel de energie decât

cea cunoscută de noi pe pământ care mi s-a întipărit bine în minte. Până la acea vârstă nu auzisem de levitație, nici de astfel de desprinderi ale sufletului de corpul pământean, ca să cred că ce mi s-a întâmplat mie a fost numai un vis al imaginației despre asemenea întâmplări.

De atunci am rămas cu convingerea că religia joacă un rol important în viața oamenilor și că moartea este o continuare a vieții pe alte planuri. Admit pe deplin părerile cercetătorilor care susțin că suntem mai mult decât corpurile și creierele noastre, și conștiința noastră există și dincolo de existența trupului. Ca atare, moartea nu este sfârșitul conștiinței, ci mai degrabă o existență într-un alt univers, cu alte dimensiuni decât cele cunoscute de noi în viața pământească. Ființa umană are o structură multidimensională și are mai multe universuri sau niveluri spirituale. "Toate experi-

mentele noastre creează impresia că omul are foarte multe structuri stratificate" – afirmă savantul rus Konstantin Korotkov.

Creierul uman este foarte complex, există atât de multe lucruri care se petrec în creier încât nu am ajuns să le cunoaștem pe toate. De aceea s-au înființat mai multe specialități medicale și ale științei menite a-l trata și studia, printre care neurologia, psihologia, psihiatria, științe care au existat sub o formă sau alta din vremuri antice. Cu toate cercetările făcute, totuși, omul rămâne un mare mister al Creatorului precum și trecerea lui în cealaltă dimensiune a Univesului.

De câte ori îmi dau târcoale aceste întrebări, îmi pare că în urechi aud clopotele bisericii care trimit în văzduh gândul că există ceva răscolitor de profund în existența omenească și trebuie privit cu întreaga noastră ființă.

**Pictură de
Andrius Kovelinas**

Rafaela Trăistaru

S-au împlinit zece ani de la debutul scriitorului Ion Catrina, un deceniu foarte productiv în care au văzut lumina tiparului opt romane:

- „Potecile destinului” (2003; ediția a II-a, 2011),
- „Tărâmul umbrelor” (2003),
- „Pământul îngerilor” (2006),
- „Cerul infernului” (2006)
- „Urmașul” (2009)
- „Păpușa de sticlă” (2011)
- „Castele de nisip” (2012)
- „Întoarcerea” (2013)

În cel de al optulea roman, „Întoarcerea”, Editura Sitech 2013, scriitorul Ion Catrina ne surprinde cu ceva nou: romanul document, o ficțiune cu eroi reali, acționând într-un mediu cunoscut scriitorului, tărâm reconstituit cu migală din coroborarea a mai multor izvoare diferite. Romanul este o cronică de familie, fiindcă prin realizarea lui, domnul Toni Grigorescu și-a văzut împlinit visul de o viață: să-și readucă, din negura trecutului, pe cei care i-au dat un nume și al căror destin a fost pe nedrept strivit de tăvălugul istoriei.

Folosind mai multe planuri narrative, scriitorul reface nu numai niște destine umane, ci pune în lumină diferite epoci istorice, care, prin forța evenimentelor, și-au pus amprenta asupra oamenilor din C., orașul de reședință al scriitorului.

Întoarcerea de Ion Catrina

Roman document

Cititorul întâlnește în paginile cărții personaje reale, oameni care au fost sau mai sunt, cu destinele lor, mai mult sau mai puțin fericite, locuri familiare care au făcut istoria acestei zone într-o epocă destul de întinsă, din ajunul primului război mondial și până în zilele noastre.

Anii sumbri ai celui de al doilea război mondial și ai comunismului care au distrus oamenii, strivindu-i într-un mod nemilos, sunt reconstituiți cu o minuțiozitate de bijutier, detaliile fiind scoase cu migală în relief. El reconstituie o epocă pe care au cunoscut-o mulți dintre noi, și ne-o aduce în prim-plan pentru a putea urmării, dacă e nevoie, și în mod critic, relațiile dintre oamenii de atunci.

Destinul lui Ilie Grigore, copilul orfan, venit dintr-un sat pierdut în câmpia nesfârșită, să-și facă un rost la oraș, se derulează liniștit și ascendent, până la începuturile războiului, când un glonț ricoșat din pistolul unui prieten, care a vrut să facă o glumă, îi

pune viața în pericol. Dar, acest prag este trecut și cursul ascendent continuă; se căsătorește cu Teodora, singura fată pe care a întâlnit-o, are un băiat și este înfiat de Familia Toma Rădulescu – Ploșteanu. Până după război, la naționalizare, totul se desfășoară normal, viața urmându-și cursul firesc. Dar, odată cu anii grei ai comunismului, totul s-a năruit. Ilie este trimis la canal pentru ... reeducare, familia, depusată de toată averea moștenită sau dobândită prin muncă cinstită de Ilie, este evacuată forțat din casă, iar Toni, fiul său, are de suferit umilințe și nedreptăți strigătoare la cer.

Scriitorul, într-o analiză profundă a stării personajelor, notează: „Simțea instinctiv că în jurul lui și al prietenilor lui se țese o pânză fină de păianjen și că, în curând și el, ca atâția alții înaintea lui, vor fi malaxați forțele dure ale sistemului. Orice opoziție este zadarnică, pentru că este apriori sortită eșecului. Vremea lui Don Quijote

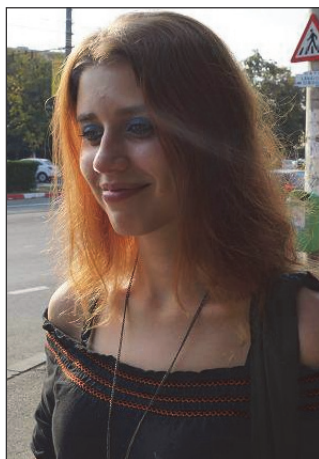
a trecut demult. Acum, aveai doar două variante: să rabzi sau să te lași sacrificat în numele unui ideal destul de tulpure.” (pag.141)

Autorul, deși nu-și propune, prin faptele și dramele înfățișate, condamnarea societății care a anihilat în om tot ce înseamnă demnitate, așa cum toate acțiunile declarative de condamnare a comunismului, extrem de la modă în această perioadă, n-au reușit s-o facă. Dramele lui Toni Grigorescu, ale lui Vener Grigorescu, (alter-egoul celui dintâi), ale Lui Fănică și Valeriei sunt destine zdrobite, dar niciunul nu va fi învins, căci prin comportamentul lor, încearcă o „întoarcere” la adevărata viață, la chemarea demnității și omeniei, și chiar reușesc. O analiză psihologică fină reușește scriitorul în câteva „sentințe memorabile”: „Trecutul nu este niciodată trecut. El este întotdeauna în noi și ne urmărește pretutindeni, fie că vrem, fie că nu.” (pag. 431)

Personajele lui se zbuciumă, caută, încercând să nu

Poeme de Diana Adriana Matei

Din hohotu-mplinirii

Dintr-o fotografie vedeam
cum fiecare dintre noi
privea în ochii
fiecăreia

iar pe măsură
ce trecea timpul
albastrul se-nverzea
într-un căprui
bronzat
la rându-i

însă acum

bronzul
se-albăstrește
și el

Ochelarii

O cratimă între cuvinte

acoperă-orizontaluri
decoltate-n verde

patinând pe-o sticlă
ciobită la culoare

ce crapă-n frunze
călătoare

cruci la răscruci

cu vai de-amor
de voi și-amar

de ei și ceilalți
mai noi
doi

P/omul

Atât de sfios îmi întinse-
sem

spre el crengile cu
cinci frunze la o mână

că-n degetul
ca un nas

aveam nări și-n nări
și-n ochi

și-n răni
tot nări aveam

și gura
doar o nară de vorbit pe
nas

mi-era
încât mi se făcuse
toamnă

de rușine
să nu-i crape

obrazu-n scoarță
și trunchiul să-i crape

în două picioare

Oglindă

Sfârșitul va porni din
lumea mea

atunci când voi începe
să-mi număr celulele

în numărătoarea inversă
a unei alte lumi

numărându-mă

Stânca din S.A.D

Din atâtea lacrimi înfun-
date

îi crescuse părul deasu-
pra cucuiului

și mâinile-i crescuse
ca niște crengi

cu cinci degete
de unde-au ieșit găvane

cu două cranii de ochi
grăitori

care-au izbit

glasul de stâncă

până-au orbit

stânca de glas

să glăsuiască-ntre ei

sunetul obrazilor stropiți
cu plete-mpletite-n
lacrimi

► abdice, în ciuda
suferințelor îndu-
rate, de la tot de în-
seamnă iertare și
speranță. „Afară ploua li-
niștit peste zbaterea lui
sufletească, peste griji,
peste lucruri, peste tăceri
fără explicații, peste ple-
cări memorabile, peste
toate chinurile și suferin-
țele de pe pământ.” (pag.
438)

Calea spre adevărata
„întoarcere” la viață, la
demnitate, personajele o
găsesc greu, într-o socie-
tate de tranziție ca a
noastră, care și azi îl pla-
sează pe individ sub
semnul incertitudinii și

al spaimei. Speranța răz-
bate firav din acțiunile
de la final. Niciunul din-
tre ei nu este fericit sau
realizat, dar încearcă să
se ridice, urmând dru-
mul arătat de copacul
bătrân din parc, care,
după mai mult timp de
închistare, a dat vâltare
noi. „Într-o vară, a dat
față-n față cu bătrânul
copac, pe care-l văzuse
într-o toamnă și s-a mi-
nulat. Era înalt și vigo-
ros. Pe ramurile lui
crescuseră mlădițe ti-
nere. {...} Acum, înțeleg
că viața ta se va prelungi
în veac, dincolo de dure-
rile și suferințele noas-

tre. Timpul tău și vârsta
ta sunt dincolo de timpul
și de suferința noastră.
Tu mergi cu nemurirea
la braț.” (pag. 495)

Cel care s-a regăsit în
această carte, cu trecut,
cu vise și dureri, dar și cu
năzuințe și împliniri,
personajul și omul Toni
Grigorescu descoperă
drumul de „întoarcere”,
spre matca străbună:
„Rememora întâmplările
trecute și lăsa să se
piardă în negura timpu-
lui toate asperitățile vie-
ții. Pentru el aceasta era
adevărata întoarcere.”
(pag. 496)

Romanul este o lec-

tură foarte plăcută și me-
rită citit, atât pentru fap-
tele de viață înfățișate,
cât, mai ales, pentru că el
este un document viu al
unei istorii la care mulți
am fost martori și pe
care o trăim și în pre-
zent.

Din paginile acestei
scrieri aflăm mai multe
adevăruri despre socie-
tatea noastră „de tranzi-
ție” decât din toate
tratatele de istorie con-
temporană care încearcă
să ne explice mecanis-
mele transformărilor ce
ne încearcă, și nouă, des-
tinele.

Plimbare nocturnă

Sângele nopții umblă roșu în vitralii
Parfumul adânc al vântului îmi inundă nările
Sunt în centrul universului de vârtejuri
În podul rafalelor grave
În lumina vie a sumbrei sticle
Păsări mici ca lego-urile de bronz
Străbat fața-mi care suflă greu
Păsări mari ca turme de lupi
Liniștesc repede vânturile. Eu nu mai stau
Cobor privirea și observ frământarea ei atmosferică
Îmi imaginez un arc, o clepsidră
Degeaba vreau să strig
Parcă aş rupe spătarul unei confensări
Și parcă mereu am trăit așa
Într-o parte mândru, într-o parte melancolic

Ieri

Seara se scurge peste clorofilele noi
ca un strop de sudoare pe liniile palmelor
urc în gol
ochi rigizi și grei
cerul se umflă în jgheburile frunzelor slute
oamenii-n ceață stau muți
și neputința îi năruie
plouă...
pe pervaz alunecă toți norii
în suflet... pustiu... și
plouă...
ca și ieri
îmi adun chipul pierdut
plouă...
cristale curg pe el
și timizi, cei fără vină mă îmbrățișează

Pe străzile noastre

Pe străzile noastre
corbul se zbate-n pleoape de câini
falnice cresc iluziile după borduri
mirosind a lună plină,
din parfumul lor născându-se alți oameni.

Sub felinare
ceasurile nu dorm
ci socotesc zilele așa cum le vedem
la fel,
seacă arșițe în palme de plop
și mângâie gândurile
să nu plece altundeva
decât în mințile noastre
ca nici o colivie să nu le captiveze.

Pe străzile noastre ura ține sceptrul
iar mila se târăște zdrențuroasă
precum cerșetorii uitați de lume
praful își mută ecoul dintr-o parte în alta
căutând un strop de ploaie
care să-l culce

Raze de praf

Își scutură-n amiază plopii alama frunzelor târzii
blocurile aruncă-nspre mine acoperișuri
norii se usucă, iar singurătății i-am dat să bea din
sticla
ce o țineam pe deget
Cele mai ieftine sunt străzile încrustate cu praf
pozele și dorul ca un amanet de colț,
își usucă mâinile zbârcite

Un urlet de pisică neagră se risipește sub geana car-
tierului
trezind furtuni goale în tristeți
Sub greul aruncat se zbat căile vieții, unite rând pe rând
cântă amarul precum lăutarii în bodegile de chirpici
În liniștea supusă, felinarele tresar. Aruncă raze de praf
peste gropile ce niciodată nu se cicatrizează.

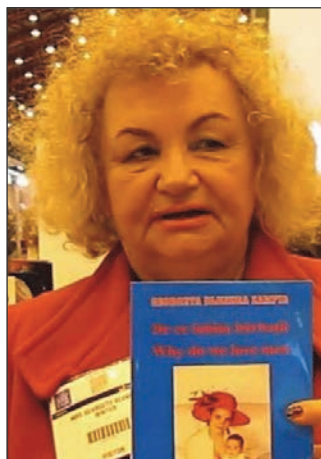
Pașii din spate

Începuse să bea din țigare cu coada ochiului
prizonier între vene și lună, căuta alt colț de chin
mai aproape de himerele pe care
cei fără șansă le numesc moft

Ideea despre viață i se părea doar o cușcă de ceară
soarta ruginită alerga spre intersecțiile
în care umbrele dansau printre farurile nopților de august
O ultimă adiere altruistă îi strecura printre gratii
zâmbetul la acea oră inexactă, când greierii devin tenori

Dincolo de înțeles stăteau cuvintele nerostite
ca un pas alungat de pe strada neputinței
ochii plini de ciudă lăcrimau pe cămașa
ce tocmai își aruncase logo-ul

În urma pașilor trecuți nu a mai rămas decât
suveniruri de sare
note de ieri, azi și mâine

**Georgeta
Blendea-Zamfir**

Dacă voi folosi în această relatare, expresii exagerate pentru relevarea personalității doctorului Geo Stroe, nu este decât ideea de a putea cuprinde complexitatea liderului Academiei DacoRomâne și mai ales stilul enciclopedic al debaterii scrierilor sale.

Sintetic și valoric, Geo Stroe cuprinde într-o carte cu un număr mic de pagini, o lume a meleagurilor natale, de o vastitate de necuprins, însuflețit de un patriotism, o dragoste de popor și de cei care vor urma, demne de un adevărat deschizător de drumuri.

Cărțile sale cuprind cunoștințele magice ale istoriei romano-pelasgo-hiperboreano-dacice, care straturi, straturi au realizat o cultură uimitoare.

În cartea nemaipomenită, publicată de Editura „Nemira”, „Strămoșii românilor”, se evidențiază vechimea de 2 milioane de ani a culturii de pe meleagurile noastre, stratificându-se în culturile Boian, Buda, Otomani etc, etc, stratifi-

Geo Stroe

un lider al viitorimii

cându-se în timp de la depozitul osifer de la Valea lui Greuceanu, de acum 2 milioane de ani. Imagini ale obiectelor descoperite și comentarii ale arheologilor din toată lumea sunt mărturii clare despre mirificul spațiu românesc.

În călătoria în Grecia, am vizitat Patras, o peșteră care are și un muzeu cu mărturii credibile ale existenței omului de 13 milioane de ani.

În spațiul românesc, înainte de depozitul osifer de la Valea lui Greuceanu, au fost basmele. Ele sunt adevărate așa cum este și Greuceanu. De aceea Geo Stroe, strălucitul cercetător, a găsit izvoare exacte pentru a pune în lumină uimitoarea succesiune a dinastiilor ilustre, din timpuri imemorabile.

Cu o acuratețe și minuțiozitate geniale, Geo Stroe face o paralelă între cultura din spațiul nostru carpato-danubiano-pontic și vastitatea culturii chineze. Se pare că în Carpați este un tunel care merge până în China și acolo a dispărut Zalmoxis și a dus chinezilor, cunoștințe de la noi, printre care și acele de acupunctură care s-au găsit în

mormintele dacice.

Geo Stroe are o admirație nestăvilită față de China, izvorâtă încă din copilărie, de la obiectele minuscule existente în comunism. Pasiunea aceasta a crescut până la realizarea proiectului Universității Zamolxe – Confucius pe care liderul Academiei DacoRomâne îl stabilește în amănunt cu o fundamentare excepțională. În această Universitate se va studia impresionanta istorie și cultură dacică, interzisă 1000 de ani d. Hristos și după aceea necunoscută, pe care, Geo Stroe a consemnat-o în cartea „Dacoromânia și China primele fiice ale Cerului de la începutul lumii”.

Într-un spațiu cultural în care nu se știe aproape nimic despre istoria noastră dinainte de Hristos, Geo Stroe vine cu informație enciclopedică și nu numai atât, el pune în lumină și vasta istorie și cultură a Chinei.

Pasiunea acestui mare om, pentru spațialitatea chineză, rezidă din admirația față de esența umană chineză care nu caută să includă popoarele în cultura lor, ci le respectă identitatea.

Pentru identitatea po-

poarelor, a națiunilor, militează cu ardoare Geo Stroe, în ideea relevării a celor mai prețioase valori pe care pământul Fiilor Cerului, primordial, le deține.

Fie ca pasiunile lui Geo Stroe să devină realități magnifice și așa cum China a devenit al doilea stat din lume și tinde să devină liderul Mapamondului, România să se ridice, fie numai pentru că are de arătat lumii o uimitoare comoară, venind de la Zei, în frunte cu Zalmoxis-Zamolxe care a luat legile belagine de la Hestia.

Liderii lumii care se ocupă cu teoriile dezvoltării personale ca Anthony Robbins, Brandon Bays etc, etc, nu știu că la baza filozofilor lor, stau legile belagine consemnate de Carolus Lundius, în cartea „Zalmoxis, primul legiuitor al geților”, preluate de Zalmoxis de la Hestia.

Cărțile magnificului dr. Geo Stroe structurează ca într-un simbol al iubirii de neam, o informație atât de vastă, încât ne va servi pentru devoalarea diamantului care zace în gena Zalmoxiană a românului.

**Alina Nicoleta
Polina**

**De la fundament istoric la
mișcare globală: Ben Hur și
Quo Vadis - itinerarul creștinilor**

Drumul credinței (3)

Bătrânul mai spuse că virtutea și adevărul trebuie iubite pentru ele însele, căci cea mai înaltă, eternă bunătate și virtute ce există încă dinaintea vremurilor este Dumnezeu și deci, cine iubeste aceste două calități, îl iubeste pe Dumnezeu, și astfel devine un prețuit copil al Său." Impulsivitatea lui Vinicius naștea sentimente contradictorii și vătămătoare : ceea ce auzea i se părea mistic și irealizabil, tânjea la un astfel de trai dar însemna să anuleze propria existență imorală. Plecat păgân, cu idei răzbunătoare și posesive, Vinicius este copleșit acum, în mijlocul acestor oameni, de noua lor credință: "Uită pentru moment unde se afla; începu să piardă sentimentul realității, al măsurii, al judecării. Se afla în prezența a două imposibilități. (...) Pe chipurile celor prezenți se putea vedea un entuziasm nemărginit, uitare de sine, fericire și nemăsurată iubire. (...) Roma nu exista pentru acei oameni, și nici cezarul; nu existau temple ale zeilor păgâni; exista doar Cristos, care umplea pământul, marea, cerul și lumea." Planul de răpire al Ligiei, din nou dădu greș, astfel că patricianul ajunsese la mila creștinilor în casa cărora Ligia stătea. Iubirea pentru tânără era mai presus de viața sa, astfel că rănit și deznădăjduit, Marcus Vinicius preferă să moară decât să fie părăsit din nou. "(n.r. Ligia) Trăind, încă din momentul în care fugise,

într-un continuu entuziasm religios, gândindu-se doar la sacrificiu de sine, ofrande și la mila nemărginită, începuse să se simtă tot mai apropiată de acea nouă inspirație care, pentru ea, luase locul casei, familiei și fericirii pierdute, și o transformase într-una dintre acele fecioare creștine care, mai târziu, au schimbat sufletul lumii."

Substanța narativă ce hrănește opera scriitorului polonez oscilează între secvențe simpliste, în care modestia creștină este repudiată de firea romanului Marcus și secvențe somptuoase în care Nero, bufonul grec, aventurat în Egipt alături de tribuni, preamărește planurile sale de construire a unei cetăți, unde depravarea și hedonismul trivial vor domni. Adiacent, dialogurile dintre Petronius și Marcus adâncesc nehotărârea și deziluzia celui din urmă. Petronius, fidel vieții necenzurate, dedicării iubirii, puterii și frumuseții își îndeamnă nepotul să o uite pe Ligia. Existența creștinilor, încă nedescoperită de Nero era una patetică, fără idealuri pământești, în viața arbitrală cinică al eleganței. Convertirea romanului a fost un proces gradual, căci mai întâi Vinicius, repugnând prezența la banchetele împăratului, dar și ridicolele impresii ale lui Petronius despre creștini,

refuzând a treia încercare de posedare a Ligiei, alese să își recunoască voința și transformarea în fața Apostolilor. "Glaucus mi-a spus că sunteți gata să mergeți până la capătul pământului pentru un suflet : faceți și pentru mine ce ați făcut pentru cei de al căror drag ați venit tocmai din Iudea - faceți asta și nu-mi părăsiți sufletul". Vindecă de traiul roman, îndrăgostitului i se dădu dreptul să iubească: "-Iubiți-vă întru Domnul și gloria Sa, căci nu există nici un păcat în dragostea voastră".

Sienkiewicz polarizează caracterul dual al societății romane, pendulând între milostenia apostolului Petru față de oameni și egoismul lui Nero când, după incendiul izbucnit în Roma, poporul caută răzbunarea. În Palatin, divergențele persistă, Petronius și Tigelinus, ambii vânători ai rolului executiv sub protecția împăratului, apără și culpa-bilizează așadar victima colectivă responsabilă de incendiere, anume creștinii : "Oamenii vor răzbunare, nu doar o victimă, ci sute, mii de victime. Ai auzit, stăpâne, cine a fost Cristos - cel ce a fost crucificat de Pilat din Pont? ~i știi tu cine sunt creștinii? (...) Niciodată mâinile lor nu te-au cinstit cu aplauze. Niciodată nu te-au recunoscut drept zeu. Ei sunt dușmanii rasei

umane, ai orașului și ai tăi. Poporul vrea sânge și jocuri, atunci le va avea. (...) Fruntea lui Petronius se înnoirase. Se gândi la pericolul care-i pândează pe Ligia și pe Vinicius, pe care-i iubea, și pe toți acei oameni a căror religie o respinsese, dar de a căror nevinovăție era sigur. (...) - V-ați găsit victimele ! Este adevărat ! Le puteți trimite în arenă, sau le puteți înveșmânta în tunici dureroase. ~i asta este adevărat. Dar, ascultați-mă ! (...) Fiți zei și regi adevărați ! Nu este nevoie să spunem că incendierea Romei a fost un lucru bun; dar a fost colosal și nemaipomenit. Ai curaj; păzește-te de acte nedemne de tine - căci doar acestea te amenință, iar veacurile ce vor veni vor spune : "Nero a ars Roma, dar ca un cezar timid și ca un poet timid a negat aceste lucruri și a dat vina pe niște inocenți!"

Aversiunea nemăsurată asupra creștinilor este ilustrată vindicativ prin posibilitatea pedepsirii lor, lucru permis de cezar, metodele abominabile fiind consumate pentru amuzamentul poporului roman, pălit de incendiul pe care Nero l-a provocat pentru a-și stăvili grotescul și înfriorătorul gust

► artistic: "Tigelinus: Primul creștin pe care soarta mi l-a adus în cale, Glaucus îl veneratează pe un anume Cristos, care a promis să omoare toți oamenii și să distrugă toate cetățile de pe fața pământului, cruțându-i doar pe ei dacă îl vor ajuta în această lucrare de ucidere a tuturor copiilor Deucalionului." Cetatea romană devine spațiul beligerant a două forțe antagonice care-și dispută nu doar sufletele ci și perenitatea.

Simbolistica pregătirilor în această cetate a crimei anticipează gestul martirizării creștinilor, un gest sinistru gen- erat de impresiile vindicative ale Popeei și ale lui Nero însuși, o lovitură de teatru uman al sacrificiului, un crescendo dramatic al unei intrigi ce capătă dimensiuni demnitare. Rasa creștină, atât de numeroasă pune în pericol augusta cetate păgână, astfel că decizia exterminării acestora, sincronizată cu divertismentul, sporește referința macabră a momentului. Speranța celor care își vor găsi sfârșitul sub ochii "bufonului grec" este fortificată de cuvântul înălțător al Apostolului: "- De ce vă plângeți? Dumnezeu s-a lăsat torturat și ucis, iar voi vreți să vă apere pe voi de aceste lucruri. (...) Nu moartea se află înaintea voastră, ci viața, nu tortura, ci încântarea fără margini; nu lacrimile și gemetele, ci cântecele; nu sclavia, ci libertatea; (...) El a răscumpărat cu sânge și tortură păcatele acestei lumi; așa că El vrea ca voi să mântuiți cu propriul vostru sânge și tortură

acest cuib al nedreptății. Asta vă spune vouă, prin glasul meu." Malițiozitatea și cruzimea lui Nero precum și aversiunea sa intrinsecă pentru cei care au fost numiți dușmani ai Romei sunt reflectate în spectacolul sângeros presărat cu acte nemiloase și chiar egoiste: prezența Ligiei în arenă, pe spatele unui bizon este moneda arun- cată lui Vinicius și Petronius în schimbul trădării, dar Ursus, Hercule al ligienilor, o salvează pe fecioară și o încredințează logodnicului său. "Salvați fecioara. Am făcut toate acestea de dragul ei ! (...) Compasiunea se aprinse brusc precum o flacăra. Avuseseră parte de destul sânge, moarte și tortură. Glasuri înecate de lacrimi începură să ceară milă pentru amândoi". În fața morții, credința și ispășirea sunt verbalizate cu multă evlavie și convingere de către Apostol : "Mila a ajuns la final, iar ceasul mâniei Domnului a sosit. În curând veți sta dinaintea teribilului Judecător, în a cărui prezență păcatul va putea fi cu greu justificat. Plângeți-vă păcatele, căci fălcile iadului s-au deschis; vai, vouă, soți și soții, vai vouă, părinți și copii." Asemeni unui păstor al sufletelor, Petru îndrumă spre suferință, spre îndurare și spre dăruința trupurilor. În zilele din toiul spectacolului, diversitatea amuzamentului oscilează între luptele gladiatorilor și scenele înspăimântătoare în care sute de creștini sunt conduși în arenă în piei de animale și sfâșiați de câini sălbatici, lei și tigri; imaginile surprinse de ochiul omnis-

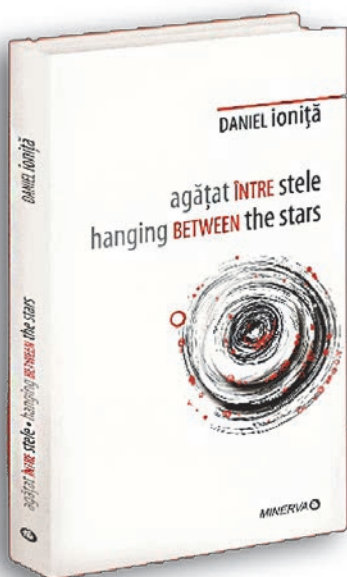
cient al autorului frizează oribilul și declină intoleranța privirilor publicului roman. Apogeul suferinței acestor copii ai lui Dumnezeu îl constituie crucificarea, venită precum o pedeapsă supremă dar nicio- dată anihilatoare a credinței. "~i în pădurea de cruci, cei mai slabi începură să doarmă somnul cel veșnic". Blestemele lui Crispus, crucificat, îl încremenesc pe Nero iar "augustanii nu mai îndrăzniră nici măcar să respire". Ulterior acestei martirizări, focul va semăna în privirile celor prezenți un splendid spectacol purificator.

Epilogul romanului Quo vadis dispune de echitabilitate și resemnare. Verbul sentimental și cel politic reunesce referința religioasă sub aspectul desăvârșirii. Iubirea, condusă pe căi periculoase, triumfă iar Adevărul dănuiește chiar dacă "puterea Fiarei a împrăștiat turma de miei în toate colțurile lumii, iar roadele muncii Apostolului au fost transformate în praf și pulbere". Perseverența, credința și siguranța difuzării acestei religii care abia a cunoscut sacrificiul însoțesc pe "bătrânul pescar al Domnului", cel ce a reușit să creeze biserica Domnului, în această cetate, capitala lumii, pe care însă răsuflarea sângeroasă a urgiei o spulberase într-o clipă, făcându-l să constate că era nevoie să o ia cu totul de la început". Un nou început prevestit de viziunea lui Petru : "- Quo vadis, Domine? / - Dacă tu îmi părăsești poporul, Eu mă duc la Roma să fiu crucificat din nou." So-

lemnitatea morții Apostolilor Petru și Pavel încununează sacrificiul într-o creștinizare al omenirii, ultima lor faptă de convertire a temnicerilor fiind un indiciu de natură invazivă majoră a credinței.

Tragismul și complexitatea deciziei soluționează finalul unei opere memorabile: Petronius - amenințat de pedeapsa cezarului, scrie o ultimă epistolă sinceră prietenului său și se sinucide alături de iubita lui în mijlocul unui banchet august, elogiind că odată cu "noi pier poezia și frumusețea", Nero este asasinat de Epafrodit urmând parcă drumul blestemat al creștinilor în Ostrianum - pe Via Nomentana, Chilon Chilonides este crucificat și, apoteotic, se încredințează Domnului declarând "Pace, martirilor!"

Indiferent că martiriul creștinilor sub domnia lui Nero a generat o stagnare a transmiterii credinței, convingerile lăsate de Apostoli au răsunat în sufletele celor rămași care se vor converti la acea religie hulită și interzisă, adepții ei reconfigurând turma cu care Domnul va fundamenta lumea creștină. Necesitatea trasării unor destine sinuoase, convergența valorilor morale cu cele religioase și impactul politic deloc benefic asupra populației au dezvăluit triumful unui adevăr biblic peren: Iisus a pătimit pentru poporul său căruia i-a acordat circumstanțe atenuante în asimilarea credinței, dar l-a slobozit de suferință oferindu-se ca jertfă în fața Răului.

Lucian Vasilescu

La data la care scriu aceste rânduri a trecut aproape un an de când l-am cunoscut pe Daniel Ioniță. Întâlnirea s-a petrecut la Librăria Bastilia, din București, cu prilejul lansării volumului bilingv (română/engleză) Testament – o antologie de poezie română modernă, apărut la Editura Minerva. Cel care și-a asumat selecția textelor și a semnat traducerea lor în engleză (alături de Eva Foster și Daniel Reynaud) este Daniel Ioniță. Plecat de mai bine de 30 de ani din România, omul acesta locuiește în Australia și lucrează la Universitatea Tehnologică din Sydney (unde nu predă literatura, ci o cu totul altă disciplină). În Testament sunt prezenți (cu unul sau mai multe texte) 56 de poeți români născuți în intervalul 1821 (Vasile Alecsandri) – 1960 (Daniel Bănuțescu). Știam de existența acestui proiect de la doamna Ana Munteanu, redactorul-șef al Editurii Minerva, dar abia când am deschis cartea (are 250 de pagini) mi-am dat seama că mă găsesc în preajma unui volum-eveniment. Nu știu să fie o altă antologie bilingvă de poezie română care să acopere (incomplet, fatalmente, dar și din fericire) o perioadă atât de lungă de timp.

Lucrarea lui Daniel Ioniță ar fi

Insula cuvintelor de-acasă

trebuit să fie, mai degrabă, opera unei instituții culturale. Instituție care fie că nu există încă, fie că există, dar nu se deranjează să se înhame la un astfel de proiect. Fatalmente, am spus, lucrarea este incompletă – o mărturisește chiar autorul –, iar motivul (întemeiat) sunt determinările obiective (de timp și editoriale). Este incompletă și „din fericire” pentru că poezia română care s-a scris între 1821-1960 (dar și de-a stânga și de-a dreapta acestor ani) îndreptățește „dilatarea” semnificativă a Testamentului la edițiile sale ulterioare. Astfel privind lucrurile, Testament este o lucrare deschisă pe care sper ca autorul și editura să aibă puterea de a o duce mai departe. Dacă între timp și-ar face simțită prezența și instituția culturală evocată anterior, cu atât mai bine...

S-a mai scris despre această antologie, iar criticul literar Alex. Ștefănescu a semnat o splendidă prefață („Poezia dată în dar”). Am să mă opresc puțin la un „aspect” al antologiei, care n-a fost comentat până acum, și anume la dedicație. Iar dedicația sună așa: „Copiilor mei, Părinților mei”. Se explică Daniel Ioniță, în „Nota traducătorului”: „Intenționez să traduc câteva poeme pentru copiii mei, nepoții și nepoatele mele [...] Numitorul comun al acestora era faptul că, deși stăpâneau limba română la nivelul de conversație, nu erau capabili să guste poezia românească. Nu erau capabili, cred eu, să pătrundă minunata ei adâncime – un pastel unic [...] o voce

deosebită printre marile valori poetice ale lumii. [...] am simțit întotdeauna regretul de a nu putea împărtăși opiiilor mei acest bogat suflet artistic al țării în care s-au născut și au crescut părinții lor.”

Testament este, se vede limpede din dedicație și din precuvântarea autorului, o „carte de identitate”, iar Daniel Ioniță mulțumește părinților săi „pentru materialul genetic transmis”, determinare pe care se simte dator să o „dea mai departe” copiilor și nepoților săi. Deși aceștia nu vor mai trăi niciodată în România. Sau poate tocmai de aceea. Întreprinderea autorului antologiei Testament este una rară (de nu cumva unică!), emoționantă și demnă de plecăciune. Puțini sunt cei care înțeleg să-și afirme, confirme, să păstreze și să le transmită urmașilor identitatea prin poezia limbii în care s-au născut. Puțini sunt cei care înțeleg faptul că poezia este (astăzi mai mult decât oricând) generatoare și păstrătoare de identitate. În Australia, vorba ceea, „la naiba-n praznic”, Daniel Ioniță s-ar putea recomanda cu succesul profesional dobândit pe continentul insular. Sau cu cardul de credit. Sau cu statutul social. Sau cu succesul copiilor săi. Sau cu toate astea laolaltă. Dar nu – prin Testament autorul se recomandă, halucinant: Daniel Ioniță al poeziei române. Iar antologia pe care a alcătuit-o (și a tradus-o) este adevăratul său document de identitate, este fondul său genetic pentru care mulțumește părinților și pe care visează să-l poată transmite copiilor și nepoților săi.

Am zăbovit puțin mai mult asupra antologiei lansate la sfârșitul anului trecut deoarece găsesc că volumul de față (pe care l-am citit cu bucurie, dar al cărui titlu nu-l știu la data când scriu aceste rânduri) vine în completarea demersului „testamentar”. Fără emfază, fără „gesturi” ►

Cu și despre mine

**Adriana Georgiana
Epure**

Îmi e greu să mă definesc.. De fapt, nici nu cred că pot spune prea multe despre mine. Probabil sunt atâtea lucruri care îmi scapă în acest moment încât abia o să reușesc să scriu câteva fraze. Sunt o persoană ca toate celelalte; complicata azi, simplă mâine. Cu speranțe și iluzii, cu fericire și tristețe, cu zâmbete și lacrimi. Am defecte și greșesc, adesea fiindu-mi greu să-mi recunosc micile abateri.. De multe ori, lucrurile simple mă fac fericită; nu visez la mai mult decât știu că pot avea pentru a evita dezamăgirile. Urăsc să am așteptări și cu toate astea le

am ..poate pentru că asta este firea mea, să vreau să iau tot ce e mai bun de la cineva chiar dacă acel cineva nu e dispus să-mi ofere totul. Sunt încăpățanată și nu-mi place să nu mi se dea dreptate, iar atunci când o mai dau în bară îmi vine să mă micșorez și mă ascund undeva, doar pentru a evita ulterioarele "Ti-am zis eu!" Apreciez prietenia sinceră, dezinteresată, persoanele cărora să pot să le adresez un bine-meritat "mulțumesc" și simplitatea. În schimb, mă dezgustă snobismul, falsitatea și ipocrizia.. Una peste alta, asta e o parte din mine..

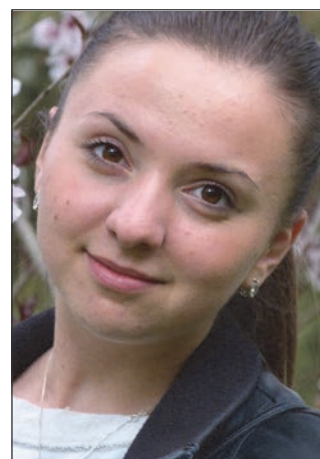
De ce scriu? Nu știu.. uneori, din plictiseală; alteori, pentru că am ca și surse de inspirație persoane sau întâmplări din viața mea; în sfârșit, scriu pentru că-mi place și găsesc în asta un mod de a mă descărca.. Nu scriu pentru alții, ci pentru mine; asta din simplul motiv că nu visez să fiu super apreciată de cei

din jur, ci doar pentru că îmi place să împărtășesc anumite lucruri.

Culori sub ploaie

**Adriana Georgiana
Epure**

Viața mea nu-i nici în alb și negru dar nici în curcubeu. E o variație de evenimente care se succed rapid și, uneori, fără sens. Evenimente care lasă în spate trăiri ce se așează în straturi peste sufletul meu.. Iar atunci când viața mă lasă fără pic de culoare, aștept cu nerăbdare să-mi achiziționez un nou set de acuarele și să mă apuc din nou de pictat.. Să-i dau un strop de albastru, colorând-o cu nuanțe de libertate și sinceritate, să-i adaug și puțin verde pentru liniște și fericire,

dar s-o pătez și ușor cu o nebulă în tonuri de roșu.. Dar adesea vin ploi, care-mi șterg culorile și le fac să pălească, iar tot ce îmi rămâne de făcut este să aștept soarele care să le usuce.. De fapt, cred că la asta mă pricep cel mai bine.. La așteptat soare după nori și curcubeu după furtună.. Uneori se ivesc mai repede decât mă aștept, alteori trec ore și zile și luni iar eu stau tot în ploaie.. Și, Doamne, cât mai iubesc soarele! Hei, tu! Da, tu, soare! Scrie-mi o scrisoare, dă-mi un semn sau vizitează-mă, căci e august și îmi lipsești!

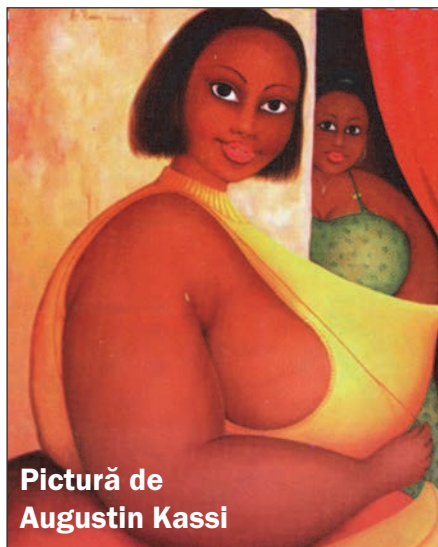
► ample, Daniel Ioniță „comite” acum poezie în nume propriu (tradusă de el însuși). Nu este aici niciun semn de orgoliu – este doar o confirmare a identității sale și a faptului că autorul poate face o mulțime de lucruri (de succes) în limba engleză, dar că de visat încă visează în limba română... Sau, așa cum singur mărturisește: „Scrisesem larg, cu litere de sânge/ Numele tău ce-n noapte îl strigam,/ C-o pantomimă oarbă și mizeră;/ Și nu râdeam, și nu-mi venea a plânge,/ Parcă murisem, parcă mă nășteam,/ Când te priveam eternă, efemeră.” (Sonet – Sub nori în-

străinați)

Continuând, în același spirit: „Ușor ne trezim printre-n lumină/ Cu jarul pe buze, aducere-aminte/ Gustând dimineața și tihna deplină,/ Prea plini de simțiri, prea goliți de cuvinte.” (Goliți de cuvinte) Ceea ce este fascinant la poezia lui Daniel Ioniță este că aceasta nu este una a plecării de acasă (cu orice preț) către paranghelii poetice „globale”, ci este una pe contrasens, una a întoarcerii acasă. De fapt, una a rămânerii acasă, căci, se vede treaba, deși autorul a plecat la zeci de mii de kilometri distanță de geografia fizică a României, n-a conținut

nicio clipă să locuiască în limba română. „Te privesc, te privesc printre lacrimi/ Nu ești tu... nu ești tu, dar mi-e dor/ Să văd prin tristeți/ De-aburii dimineți/ Să te ating... să te ating și să mor.” (Ploaia îmi udă lacrimile)

Nu știu dacă Daniel Ioniță mai are drept de vot la alegerile și referendumurile organizate în România. Mi-e limpede însă că autorul acestei cărți are drepturi depline ca cetățean al limbii române. Limbă în care, iată, încă se scrie și încă se visează. Iar acesta este, cred, singurul lucru bun care încă ni se întâmplă.

**Pictură de
Augustin Kassi**

Dorel Schor

În mentalitatea multor poame, mai ales în vremurile trecute, un om gras echivala cu un om frumos. Concepția continuă să existe în statele africane și prin alte părți, foste colonii, unde diversi sefi de trib sau regi locali se mindresc cu formele lor supraponderale. Pictorul Augustin Kassi din Coasta de Fildeș ne înfatisează femeile africane masive, planturoase, ca pe niste modele admirate și apreciate. Stilul sau oarecum naiv este dominat de forme simple și culori intense, menite să atragă interesul privitorului spre femeile "rubensiene".

De altfel, celebrul Rubens nu cauta să ascundă nici un defect, dimpotrivă, el considera persoanele rubiconde foarte frumoase. Chiar și cele trei grății din celebrul său tablou au coapsele voluminoase și cu celulita evidentă. Dar noi ne referim la pictura modernă și dacă scriem despre oameni

Gras e frumos !?

grasi nu putem să-l ocolim pe Fernando Botero, renumitul artist columbian. El a creat un stil (numit boterism), cu personaje având dimensiuni disproportionale, cu volum exagerat. Ele sunt pictate și privite cu simpatie, cu ironie blândă, umor și ingenuitate. Figurele grase ale lui Botero sunt întotdeauna bine dispuse și au chef de viață. Nu degeaba se spune că oamenii grasi sunt buni... Scene de familie, maternitate, ocupații diverse sunt fixate pe pinza în stil figurativ. Personajele au o identitate sigură, până și animalele se identifică cu ele.

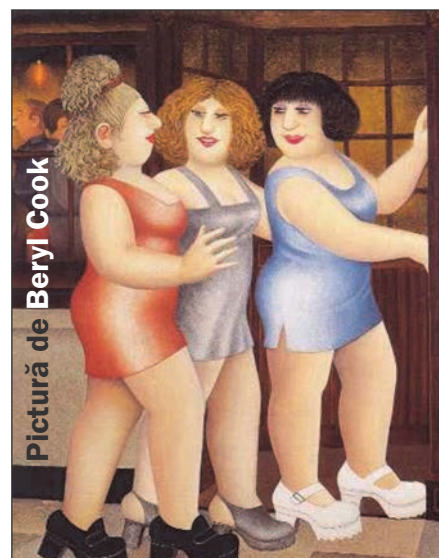

**Pictură de
Botero**

**Pictură de
Rubens**

public, în ciuda reticentei cercurilor academice. Este știută pentru pictura ei originală cu aparent caracter de instantaneu. Personajele ei sunt rubiconde și se află în familie, la picnic, la cumpărături, la cafea, oriunde unde memoria fotografică a pictoritei le-a sur-

Pictură de Beryl Cook

**Pictură de
Lucian Freud**

Oarecum influențată de Botero, dar cu o tentă de originalitate britanică se remarcă o populară pictorită semi-profesionistă. Beryl Cook, mai puțin cunoscută la noi, este apreciată de

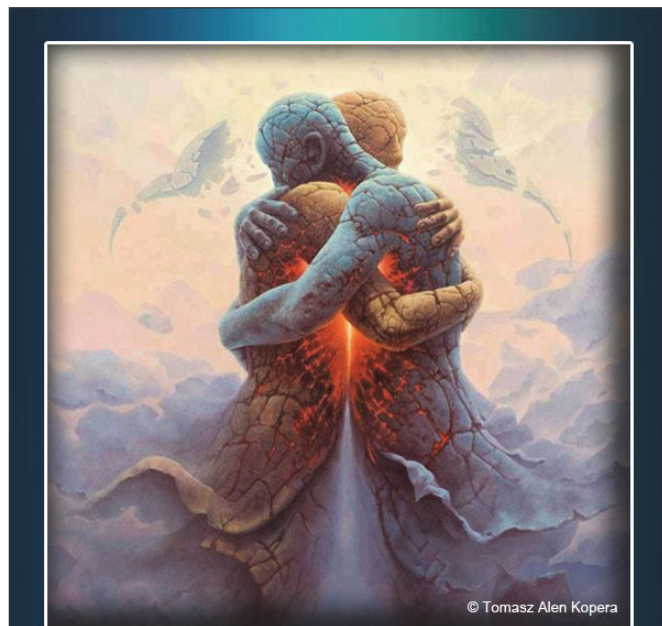
prins. Usor caricaturizate, dar simpatice, ele dau un aer comic tablourilor.

În sfârșit, iată lucrările lui Lucian Freud, considerat unul din marii artiști moderni ai Europei. Dincolo de atmosfera diferită și de penetrantă psihologică caracteristică, vom remarca adesea carnatia abundentă, voluminoasă a modelului, prezentată aproape naturalist de pictor.

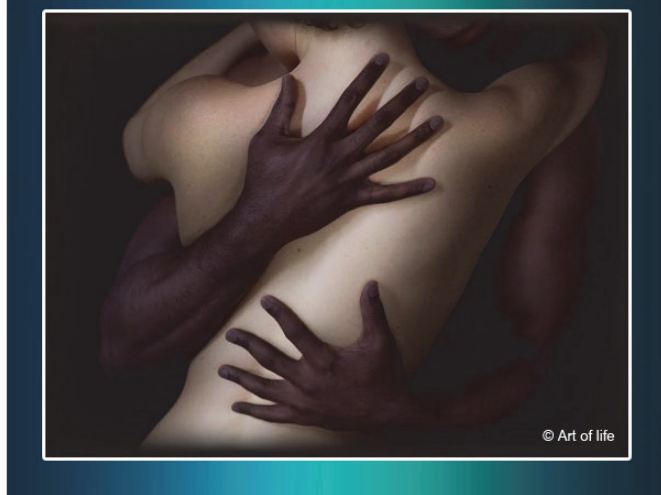
Cuplu și spectator

Dan Caragea

Fiecare din noi este, în cuplu, oglinda frumuseții și dorinței Celuilalt. În ritualurile amoroase, cel ce privește se unește cu cel care este privit. Adesea, adâncirea în intimitate erotică se face însă cu ochii închiși, ca într-o vertiginoasă călătorie în vis. Se spune că plăcerea adevărată se obține doar prin abandonarea de sine, prin ofranda trupului, pentru ca Celălalt să ne poată poseda în voie, după propriile-i dorințe. Este evident însă că în iubirea carnală, rolurile se schimbă, dorințele se amestecă, iar partenerii trebuie să țină cont de preferințele Celuilalt, ceea ce face ca scenele de coit să fie puternic stereotipizate, oricâtă fantazie ar intra în acest joc. Mărturie stau repertoriile de poziții și manualele lansate pe piață. Să ne întoarcem însă la starea de abandon, pentru că acesta este scenariul pentru drama orgasmului, în care o intonație aproape „primitivă”, țipătul, cuvântul tabu se reinvestesc de sacralitate, odată cu acea alunecare în moarte sau în neant, care va domoli, de obicei, cu fiorul său glacial, crescendoul excitației. Orgasmul este plăcerea supremă, starea de fericire cathartică –

CUPLU ȘI SPECTATOR

sincopă a conștiinței, experiență a vidului și invazie, ulterioară, de împlinire și grațitudine.

Fructul oprit este, în cele din urmă, cel mai savuros fruct, așa că îi putem înțelege pe zei când apar cuprinși de frenezie erotică. În tablourile inspirate din rațiuni mitologice, pictorii Renașterii au găsit calea convenabilă de a putea înfățișa sentimente și pasiuni omenesti, desigur într-o regie în care pudoarea impune, totuși, destule limite.

Există un tablou pictat de Bartholomeus Spranger și intitulat Vul-

can și Maia, c. 1575-1580, aflat la Muzeul de istoria artei din Viena, unde zeul atinge cu dosul palmei obrazul tinerei spre refuzul vizibil al acesteia de a-i împărtăși entuziasmul. Este una din atitudinile fundamentale ale femeii atunci când nu pare a se împreuna din dragoste. Pentru a accentua contrastul între excitația masculină și răceala feminină, Spranger introduce mai multe semne ale fertilității și erosului: un corn al abundenței în dreapta jos și un amoraș care trage într-o parte „cortina” în momentele

care preced coitul, căci nu ne putem îndoi de faptul că puterea zeului va înfrânge sfioșenia sau repulsia Maiei.

În pornografia contemporană expunerea părților intime și a coitului, mai ales în filmele „pentru adulți”, este socotită un afrodisiac pentru spectator. Artele plastice și fotografia nu au, desigur, aceeași „dinamică”, preferându-se captarea tensiunii erotice, a expunerii „controlate”, dar lansând, astfel, punți în fantasmatic. Totul este gândit, de la postură la recuzită și scenografie, la lumini și indicații regizorale, dar nu sexul explicit îl interesează cu adevărat pe artist, ci momentele premergătoare. De aceea, esteticul este acompaniat de un erotism accentuat în preludiviu și nu în actul propriu-zis.

În toate aceste situații, partenerii sunt puși să „dialogheze” pentru satisfacerea libidinală a spectatorului. Cum parteneriatul sexualității este triumfiular, e lesne de înțeles faptul că regizorul (artistul) îi transferă spectatorului întreaga încărcă-

► tură dramatică, pentru ca acesta să se poată bucura de spectacol în cel mai voyeurist mod posibil. Atenția se va concentra pe ceea ce se dezgolește și ceea ce se acoperă, prin includerea emoțională a spectatorului în câmpul privirii personajelor, sau, dimpotrivă, prin simularea reprezentării scenei în fața unui privitor absent.

Va mai trebui să adăugăm că cel ce privește se neagă oarecum pe sine, devenind spectator-personaj în reprezentatie, având în fața ochilor nudurile obiectualizate scenic și absorbindu-le trăirile. Atinge oare această stare manifestările geloziei? Se pare că da, pentru că emoționalitatea Celuilalt este întotdeauna ambiguă, percepută ca dorință și învinovățire totodată. Majoritatea bărbaților re trăiesc fantasma adulterului feminin, îndeosebi la începutul unei relații, atunci când iubita se dezvăluie sub privirile lor excitate și când aceștia se confruntă cu imaginea rivalului absent, din trecut, prezent sau chiar viitor, ceea ce poate conduce la un coit îndârjit, de prădător. Violența sexuală este, în aceste situații, expresia furiei ce se naște din frustrarea de a nu putea posedea partenerul sau partenera în chip absolut, cu excepția posibilității uciderii ființei adorate. Cred că, în chip subtil, dese scenarii ale morții din fotografia contemporană sunt ex-

presia acestui act sacrificial inconștient.

Alteori, moda refacerii himenului sugerează nu doar simularea virginității pentru bărbat, plăcerea unei noi deflorări, ci o alungare abilă a fantasmelor legate de fosta parteneri pe care femeia fie îi va include în cel din urmă, fie îi anulează printr-o amnezie autoimpusă, pentru că masculii nu trebuie să-i mai simtă ca rivali. Cert este că bărbații par a intra cu succes în acest joc al „miresei eterne” care își recâștigă, ca într-un scenariu mitic, inocență. Este neîndoios vorba, la urma urmei, de un act de exorcism sau de purificare.

Pornografia nu cunoaște eternizarea prin omucidere pentru că excitarea are loc cu un obiect docil, dar neîubit, un bun comun al plăcerii, „împrumutat” pentru o partidă mai lungă sau mai scurtă. Omuciderea, în cazul prostituției, ar fi mai degrabă manifestarea unei patologii grave. Când nu se ocupă de astfel de personalități atroce, scenele literar-artistice pe tema prostituției și libertinajului dezvoltă adesea, în spectatorul bărbat, dorința opusă, de ocrotire sau salvare a femeii pierdute. Nevoia de a simți grațitudine îl face pe bărbat să transforme o prostituată într-o făptură iubită datorită iluziei masculine de a triumfa, seducând ființa al cărei corp este public. La rândul lor, aceste femei răspund cu atitudini de o

sfinșenie aproape virginală și care, catastrofic, pot anula motivul pentru care au fost râvnite.

Aș mai dori să mă refer acum la cuplurile insolite, spunând mai întâi că exoticul a fost astăzi depășit și că, desori, asistăm la propuneri artistice de perechi din culturi diferite. Acest lucru alterează imaginea Celuilalt care, reprezentând ceea ce inițial se numea stranie, devine, în literatură, artă și viață, un corp pe care îl putem adora sau repudia, în chip discriminatoriu. Și totuși, semnele unei atitudini benefice de toleranță culturală se întrevăd în imaginile cuplurilor de rase diferite.

Estetizarea, tratamentul special al conjuncției corpurilor, este deosebit de importantă în astfel de reprezentatii, pentru ca dorința să se poată transmite cu naturalețe. Mai mult, subtilitățile plastice par a conduce scenele spre o erotizare intensă, cu fan-

tasmatica adiacentă, ca manifestare a dorinței, adesea obsesive, de a poseda alteritatea. Să fie vorba aici de o nostalgie a frumuseții unice, primitive? Sau de miturile culturale din jurul figurii „străinului”?

În sfârșit, cuplurile polarizate pe axa vârstei (tânăr/bătrân) sau pe cea a stereotipurilor frumos/urât (ca în „Frumoasa și bestia”) sunt încă circumscrise culturalicește manifestărilor nevrotice sau ale pulsionilor perverse și apar prezente doar în încercări artistice de frontieră. De altfel, includerea corpului minorilor în astfel de scene poate suscita recursul la sancțiuni legale.

Într-o frază, indiferent de cât de îndrăzneț ar fi spectacolul cuplului, fiind vorba de o mediere, de un triumf, el ocupă un loc preferențial în pornografie, cedând însă, în arte, aproape tot timpul scena unui singur personaj, de obicei o femeie.

**Pictură de
Andrius Kovelinas**

„Nestinse candelă” poetice

Floarea Necșoiu

Nestinse candelă pe cer, stelele, aprinsu-le-a Tatăl Ceresc întru eternitate.

Florica Ceapoiu, veritabilă poetă, născută, nu făcută, prin apariția volumului „Nestinse candelă”, Editura Semne, 2013, aprins-a candela cuvântului poetic ce luminează pentru viitorime.

Să scrii despre Florica Ceapoiu despre creația căreia s-au exprimat elogiuri de-a lungul timpului nume cu știută rezonanță în domeniul istoriei și criticii literare (Ion Rotaru, Aureliu Goci, Florentin Popescu, Tudor Opreș, Florin Costinescu, Victoria Milesescu, Nicolae Dragoș – aceștia fiind doar o parte semnificativă, fără îndoială, din lungul șir de personalități care au apreciat poezia Floricăi Ceapoiu), este, de-a dreptul, o cutezanță.

Din zecile de articole referitoare la creația poetei, răzbate convingerea că în ființa Floricăi Ceapoiu poezia este o stare ce își găsește cu mare ușurință cuvântul ce o exprimă și o încadrează totului stihuit cu un dezarmant firesc, căci

emoția clipei curge așa cum apa susură croindu-și calea, oriunde s-ar afla, cântând, șoptind cu clinchet vrăjit. Cu atât este mai impresionant registrul artistic al exprimării, cu cât autoarea, prin formația ei tehnică, se află, teoretic, departe de subtilitățile teoriei literare deținute de literați. Menirea poetului este cea a unui demiurg stăpân al tainelor alchimiei logosului transformator: „Prin tine verbul se prăvale, / Din poezie trece-n mit – / Balans de fluturi și petale, / Multiplicat și-năvuit”. Frumoasă și originală viziune despre poezie „balans de fluturi și petale, / multiplicat și înăvuit”, precum și despre creator în ființa căruia verbul se încarcă, îmbogățindu-se cu gândul inimii, emoția ochiului, vibrația sufletului în clipa „adâncită în adâncul ei” de cel care îi surprinde / prinde esența. Chintesenta clipei fiind misterul dorului, iubirii, nostalgiei, regretului, amintirii, poetul este cel care o toarnă în forma bijuteriei ce se numește sonet, catren, rubaiat, poem, rondel, elegie, dăruind-o cititorului. Prozatorul oprește clipa, o dilată prin retrăire, o redimensionează și o relatează într-un noian de vorbe. Poetul găsește cuvântul ce o cuprinde cu întreg adâncul ei, acesta fiind harul ce conferă cuvântului forța de a emționa.

Tematica abordată de poezia Floricăi Ceapoiu este veche de când

lumea care s-a străduit să-și spună sieși tot ce trăiește, încercând să se descifreze ca om creator și creat, toate artele fiind expresia acestui sublim efort. Și, fiindcă nici un creator n-a găsit formula atotcuprinzătoare a dez-mărginirii creației, fiecare contribuie cu partea sa la cunoașterea întregului.

Iată cu câtă discreție și pricepere exprimă două pasiuni, iubirea – sentiment-eternitate dat omului și patima creației – înalta și rara menire a zămisitorului de frumos, „cereasca fantezie”: „Iubite, simți cum iar te-nșel / Sub clar de lună argintie? / Adorm în minte c-un rondel / Plin de cerească fantezie”, superbă metaforă a inspirației.

Stări cotidiene sau excepționale devin substanță lirică; revolta, indignarea, durerea după o fericire din trecut constituie o impresionantă gamă de stări specifice umane, astfel că în această poezie ne regăsim ca oameni cu toate frământările noastre: „A fost o vreme când și noi / Ne adunam târziu la masă; / Cântam cum mierlele-n zăvoi, / Simțind că timpul nu ne apasă”, imagine emblematică, omagiu adus armoniei, liniștii, păcii familiale.

Dincolo de uimitoarea capacitate de a șlefui până la strălucirea forme fixe a speciilor lirice extrem de pretențioase – sonet, rondel, catren, dincolo de multitudinea fațetelor trăirilor, găsim

Florica Ceapoiu

în lirica Floricăi Ceapoiu surprinzătoare invenții lexicale cu iz arhaic, ceea ce ceează / adâncește misterul din cuvânt. „Nestinse candelă în așteptare / Și orice vis și orice gând haihui / Vor ajuta făpturii să se-nfloare” – formă verbală de certă originalitate, prezentă în poezia ce dă titlul volumului, manifestul poetic, arta poetică a autoarei, crezul ei artistic, poate summumul ciclului de sonete. Rare sunt și epitele din versul „prin orele desculțe și-amărui” din aceeași poezie, evocatoare a superbe sinestezii simbolice. Sugestivă este și metafora „pe stânca vieții neagră de-ntristare”, în care epitetul „neagră” se poate raporta simultan la „stâncă” sau „viață”, ceea ce încarcă versul, prin ambiguitate, de mare sugestie a suferinței și neputinței.

Aceste splendide asocieri de cuvinte creatoare de frumos sunt „nestinsele candelă” prezente în fiecare sonet, rondel sau catren, în cele trei cicluri rânduite de

Primăria Municipiului Chișinău

SCRISOARE DE MULTUMIRE MAJESTĂȚII SALE REGELE MIHAI I AL ROMÂNIEI

(COMUNICAT DE PRESĂ - 11 NOIEMBRIE 2013)

Dejun festiv, organizat pentru politicieni și reprezentanții corpului diplomatic, la Palatul Elisabeta din București. Primarul de Chișinău, Dorin Chirtoacă împreună cu premierul României, Victor Ponta, au stat la masă alături de Majestatea Sa Regele Mihai I al României.

Primăria Municipiului Chișinău noiembrie 2013

Primarul general al municipiului Chișinău, Dorin Chirtoacă, a adresat astăzi o scrisoare de mulțumire Casei Regale Române, ca urmare a participării la festivitățile organizate cu prilejul onomasticii Majestății Sale Regele Mihai I al României.

De menționat că săptămâna trecută Dorin Chirtoacă a participat la un dejun festiv, organizat pentru politicieni și reprezentanții corpului diplomatic, la Palatul Elisabeta din București. Primarul de Chișinău, împreună cu premierul României, Victor Ponta, au stat la masă alături de Majestatea Sa Regele Mihai I al României.

Edilul-șef al Chișinăului i-a oferit în dar Regelui Mihai o cămașă națională cu brâu. În cadrul evenimentului, Dorin Chirtoacă a reiterat invitația de a vizita Chișinăul, pentru că Regele Mihai n-a mai vizitat capitala noastră de circa 70 ani.

„Am rămas impresionat. Pentru că nu cred că mai este vreo personalitate politică în viață, atât dincoace cât și dincolo de Prut, care să se bucure de atâta simpatie și de o imagine atât de bună și pozitivă ca și Majestatea Sa Regele Mihai”, a declarat primarul capitalei.

În opinia lui Dorin Chirtoacă, ar fi mult mai corect dacă Majestatea Sa Regele Mihai ar fi repus în drepturi – nu doar vizavi de drepturile civile, cât și în ceea ce privește drepturile politice. „Mult mai corect ar fi dacă ar fi vorba despre un singur stat, o singură lege și un singur rege”, a subliniat primarul de Chișinău.

► create sub câte un moto semnificativ. Iată-l pe cel ce deschide ciclul de rondeluri Slujind luminii: „Al slovei drum te-mpinge înaintea, / Dar pătrunzând pe vechile-i poteci, / Te rătăcești, te cauți și te pleci / Împovărat cu strofe mari și sfinte”, o altă definire a creatorului, în viziunea poetei Florica Ceapoiu.

Iubitorul de frumos, care știe să se delecteze cu minunea din cuvântul-candelă, va găsi în fiecare poezie a volumu-

lui o lumină dătătoare de înaltă bucurie estetică. Al treilea ciclu, acela al catrenelor, prin structura extrem de pretențioasă a acestei specii lirice intitulat Inscripții în fildeș, este împovărat de idei și trăiri de mare profunzime, dovadă că avem în mână, curgând în cuvânt, o minte iscoditoare în toate cele văzute și trăite și un suflet frământat care se eliberează prin actul creației devenit zborul clipelor și distanțelor.

Telurică și cosmică

deopotrivă, poezia Floricăi Ceapoiu înalță omul, egalându-l îngerului și coboară entitatea de lumină, integrând-o omenescului, a cărui origine divină se materializează în tot ceea ce făurește omul cu mâna și mintea lui.

Între zămisliitorii de frumos, poezii sunt o treaptă elevată, aleasă de Creatorul Absolut, prin care El Însuși transmite dezlegată taină temelie a vieții: IUBIREA. Iată cum sună acest magnific adevăr, surprins în ca-

trenul După despărțire: „Mi-a plecat iubitul și aş vrea să mor, / Cum doar turtureaua ştie să o facă; / Sufletul mi-e negru de-un iernatic nor, / Versul mi se frânge, vrând de-acum să tacă”.

Delectați-vă, dumneavoastră, cititorii, cu alte asemenea „nestinse candelă” poetice care se găsesc în fiecare poezie creată de Florica Ceapoiu pe care o felicităm pentru izbânda ei în procesul creării frumosului nemuritor – poezia.

**Mihai
Batog-Bujeniță**

În urmă cu vreo câțiva ani mă plimbam printre ruinele, aflate acum în proces de restaurare, rămase într-o amintire a gloriei de altădată a Dresdei, un nume de referință pentru splendoarea apusă a Europei secolului al XIX-lea. Priveam cu interes și cu admirație ce mai vedeam acum din vechea sinagogă dar și din vechea catedrală în care a concertat inclusiv Bach. Două magnifice simboluri ale unor culturi plecate din același trunchi, ajunse în zona sublimului frumuseții și apoi spulberate de bombele unui măcel absurd. Motivele acestei barbarii sunt greu de înțeles și chiar greu de descifrat și acum, după mai bine de șase decenii. Să fi fost doar înverșunarea combatanților, sau poate doar ura ca formă de manifestare a răului, ori numai sfânta noastră invidie cea care mult prea ușor ne întunecă mințile? Cine știe... Cert este că acele superbe simboluri avuseseră parte de glorie dar și pătimiseră împreună ceea ce ne spune parcă mult mai multe despre adevărata noastră natură și ne-ar arăta, poate, calea către iubire dacă am avea înțelepciune. Numai că, înțelepciunea...

Pitită undeva într-un sertăraș al amintirilor și aceasta ar fi avut, cred, soarta celorlalte, respectiv uitarea, dacă nu aș fi

O punte de spirit între două țarmuri de cultură:

Bianca Marcovici

citit într-un volum de poezie al doamnei Bianca Marcovici următoarele versuri: Orașul zdruncinat de bombe care a plătit/un preț de nedescris/clădiri refăcute,/dar ploaia nu a putut spăla funinginea/de pe clădirile arse./Undeva o sinagogă privește orașul. (Sinagoga din Dresda) Iată că, într-un fel deloc uimitor, la fel ca mine, poate chiar apropiat în timp, și ea gândea cam la fel privind mărețele ruine ale Dresdei.

Cum însă nici lectura volumului de poezie: Arta nudului poetic, din care am citat și pe care Bianca Marcovici mi l-a dăruit cu o elegantă și generoasă dedicație, nu este chiar o poveste obișnuită am să încerc să o descifrez, în sensurile ei tainice acelea care țin de ceea ce numim, de regulă, căile cele nepătrunse, fiind eu un om

căruia îi place să creadă într-o lume în care miracolele se arată acelora care cred în ele, cum bine spunea prietenul meu, înțeleptul doctor Schor.

Prin urmare, arhitectul dar și talentatul grafician Edi Matess, ieșean de origine, la fel ca și autoarea volumului, este colaborator de mai mulți ani la revista Asociației Literare „Păstorel” și, în acest context, avem o relație prietenească. Eu citisem mai multe poezii însă și proze ale doamnei Bianca Marcovici, o prezență virtuală dar foarte activă în discuțiile despre poezie care se desfășoară în cadrul întâlnirilor de la Uniunea Scriitorilor, filiala Iași. Aveam totuși senzația că lecturile nu-mi conturau sau poate că nu puteam defini o personalitate pe care o intuam mult mai complexă, mult mai profundă și mai cu-

prinzătoare decât ceea ce întâlnisem în lecturile mele, recunosc, din varii motive, nu prea extinse.

De ce intervine Edi Mattes în această istorie? Pentru că anual în Iași are loc un eveniment cultural-sportiv intitulat: „Iosif Mattes, in memoriam”. Este vorba de tatăl lui Edi sportiv de performanță și conducătorul Clubului de box ieșean timp de mai multe decenii. Desigur la manifestări este prezent întotdeauna și Edi. În anul acesta el a primit volumul amintit de la Bianca Marcovici, însă eu nu eram în țară așa că acesta mi-a parvenit printr-un alt prieten comun fost coleg de liceu cu cei doi. Precum spuneam, necunoscutele căi se deschiseseră pentru a-mi îndeplini o dorință și cred că Bianca Marcovici „a aflat” aceasta prin acel subliminal despre care vorbim mai mereu dar nu prea știm mare lucru. Așa se face că, după cam două zile de la evenimentul amintit, citeam cu sufletul la gură poemele din volumul primit. Poeme pe care le cred, foarte sincer, o chintesență a personalității și creației acestei fascinante autoare.

După o primă lectură am închis volumul și am început să gândesc. Ceea ce citisem acum nu se mănă cu aproape nimic din ce mai citisem ca poezie. Prin urmare am redeschis volumul și am reluat lectura. De data asta cu mare atenție, cu pauze între

► poeme, cu un creion alături și cu capul plin de întrebări. Fiindcă acesta este unul din rosturile poeziei. Să ne invite la meditație să încercăm a găsi, dacă putem, răspunsuri la tulburătoarele interogații care deseori se nasc din lectură apoi să vedem ce și cum am înțeles ce a dorit să ne transmită autorul. Mai ales când aceasta se numește Bianca Marcovici și știi că are marele talent de a lăsa în spatele textului subtile nerostiri și incitante trimiteri spre orizonturi de cunoaștere în care ideile se interpătrund dând naștere unor texturi complicate și nu de puține ori înșelătoare. Nu poți citi aceste poezii în tramvai, spre exemplu, sau în parc și să ai pretenția că ai înțeles mesajul. Nici nu cred că aceste poezii vor fi recitate de copilași în fața musafirilor, nici la serbările de sfârșit de an școlar și, exclus a fi cântate la petreceri. Ele au un alt nivel, alt rost și, de ce nu, altă chemare. Spre dezbateră filozofică sau către un model de poetică în care să găsim mai multă înțelepciune, un model care să incite la un dialog sincer între oameni cu vederi diferite asupra lumii sau a vieții, acel admirabil dialecticon la care ne invitau grecii din antichitate...

Dar, mai intervine o discuție! De ce oare: Arta nudului poetic? Destul de simplu, cred! Poezia doamnei Bianca Marcovici este lipsită de prea-

plinul jocului metaforelor, de exaltarea hiperbolelor, dar și de o simbolistică excesivă. Prin urmare, fără a pierde nimic din ceea ce numim poezie, aceasta devine extrem de sinceră, profundă, cu ritmuri și armonii interioare mai dificil de sesizat, asemănătoare întrucâtva acelor incantații rostite în limbajul aspru și direct al vechilor rabini. Acela pe care noi, astăzi, chiar dacă nu-l mai înțelegem, îl simțim în străfundul ființei în acea zonă pe care tindem să o numim inimă dar de fapt este suflet.

Rigoarea întregii creații din volum este una firească, întrutotul racordată autoarei, de profesie inginer, dar nu trebuie să ne inducă în eroare și să o considerăm prea tehnică. Nu, are tot ce este necesar pentru a fi poezie, inclusiv mesaj, senzualitate discretă, sensibilitate, sau umor rafinat.

Uneori versurile sunt un avertisment: Casa mea e locul unde am prins rădăcini/Un cuib de păsări definitiv/mi-e frică de spitalele anoste/acolo unde trupul omenesc devine o fabrică de produse. (Casa mea). Alteori o nostalgie amară și cât se poate de general valabilă este cuprinsă în doar câteva cuvinte: Eu am peste douăzeci de ani de când alunec/din propria-mi viață precum săpunul din mână. (Oamenii mint). Găsim și o declarație de „avere”, asta ca o

tristă ironie a faptului că trăim într-o lume în care „a avea” pare mult mai important decât „a fi”: Nu număr banii/ci bucuriile./Aveea mea sunt nepoții/și gândul la stabilitatea noastră/ca popor iubit de Dumnezeu/încă ales.(Aveea mea, nedeclarată). Un sfat izvorât dintr-o milenară experiență, menit să ne arate că în viață sunt lucruri mult mai importante decât banii, acelea care, odată pierdute, nu mai pot fi răscumpărate cu bani, oricâți de mulți ai avea, ci cu un preț mult mai mare, unul care ar putea fi plătit doar prin sacrificiul unor generații... Și nu putem să nu recunoaștem faptul că evreii știu cel mai bine ce înseamnă asta.

Și cu cât umor, Bianca Marcovici privește lumea prin prisma modei: Moda șleampătă ne-a invadat lumina/Burțile sunt expuse ca un trofeu/Pălăriile au boruri pleoștite/Buricul expus ca un diamant neșlefuit/Mă duc acasă./Am văzut destul! (Jartiere). Și oare cui se adresează acest reproș nedeghizat: suport căldurile/suport frigul/ dar nu rezist/la cocktailul deghizării obligatorii (Diezul). Lumii, în general, sau acelora care ne silesc să purtăm tot timpul masca unui carnaval grotesc și să ne ascundem în spatele ei omenia, bunătatea ori nevoia de comunicare sinceră?

Dar oare este sfârșit

rolul femeii cea care de-a lungul mileniilor a fost factorul de echilibru al societății omenesti: Femeia slabă și furioasă hotărăște/Să spună lucrurilor pe nume/Tăcerea din ultimii ani/A făcut-o mai demnă/Și-a smuls cuvintele din inimă/Și le-a dat viață/Rezultatul e magic. (Insulta lunii). Într-adevăr, câtă nevoie este de acest glas puternic și demn al femeilor din întreaga lume. Una dintre extrem de puținele șanse de salvare! Asta pentru că și prețul păcii este unul cumplit de scump: Prețul păcii noastre l-am plătit scump!/ Să meditam puțin/ la echivalențe:/O viață contra o mie! (O viață contra o mie).

Și aș dori să închei acest parcurs voit sumar printre versurile doamnei Bianca Marcovici cu unele pe care le-aș dori citite de toți acei cuvântători ai teatrului absurd care fac din cuvintele patrie și patriotism un altfel de talcioc. Cum evită să mai citească românește/iar nepoții nu știu decât cuvântul/”mămăligă”./Voi avea grijă să-mi traduc/din vreme/numele meu și al soțului/cu litere latine/acolo/unde vom dormi/ca într-o cadă de beton prenuptial. (Aspectele mele).

Nu cred că lectura aprofundată a acestui volum poate lăsa cititorul indiferent. Iar cea mai firească reacție ar fi aceea de a deveni mai bun. Prin urmare, merită!

**Festivalul de
creatie și interpretare**

Moștenirea Văcăreștilor

Ion Gavrilă

După 1968, urmare a împărțirii administrativ-teritoriale, fiecare județ, mai ales cele provenite din fostele regiuni, dorea să-și creeze prin cultură și artă propria identitate. Așa s-a întâmplat și cu noi. La început eram o echipă în accepția propriu-zisă a cuvântului, tineri care nu depășeau vârsta de 35 de ani, optimiști, entuziaști, pornind la drum de la o bază sigură și solidă ce se cheamă în general, dar și a artei și culturii în special. Momentul inițial al acestei întreprinderi se plasează în anul 1967, când am comemorat pe Ienăchiță Văcărescu (1740-1797), istoric, filolog și poet român premodern. Am scris și o comunicare, dar și un articol despre ultimele zece zile din viața poetului. Am mulat și îmbrăcat soclul la bustul poetului cu marmură pe care i-am scris cunoscutul „testament literar”. Bustul a fost creat de sculptorul Vasile Blendea, fost profesor al Liceului „Ienăchiță Văcărescu”. A fost organizat un festival de poezie patriotică „Testament”, cu prezența cenaclurilor lite-

rare din fostul raion Târgoviște: Căminul Casei de Cultură Târgoviște „Gri-gore Alexandrescu” și Căminul „Luceafărul” al Casei de Cultură Pucioasa. Rezultatul acestor demersuri a fost remarcat de presa gălățeană și prezentat pe larg în revista „Armonia”, seria a II-a. Numele de armonia l-am luat de la un ziar scos de Alexandru Vlahuță, fost profesor la Gimnaziul Văcărescu. Protagonistul acesteia a fost George Coandă, pe vremea aceea inspector la Consiliul Rațional de Cultură și Artă. Fosta regiune Ploiești ne cerea ca planul de muncă pe 1968 să fie depus până la 1 octombrie 1967. Așa a apărut ca propunere realizarea, cu sprijinul altor raioane, a Festivalului de Poezie Patriotică „Moștenirea Văcăreștilor”.

Regretabilă este nesinceritatea unora care se erijează în ctitorii, în părinții acestui festival. Iată cum au stat lucrurile în realitate.

În 1968 s-a reluat ideea cu o completare cerându-se introducerea noțiunii „patriotică” în titulatura festivalului. În final, s-a impus de către mai marii zilei, ca festivalul să apară în planul pentru regiune cu titlul „Festivalul de poezie patriotică „Moștenirea Văcăreștilor”. Cred că este prima dată când sunt obligat moral să fac aceste precizări pentru a evita bâlbâiala și reaua-credință a unora.

Referitor la ediția din decembrie 1969, organizată și coordonată de Comitetul Județean de Cultură și Artă, țin să precizez că a fost rodul unui colectiv lărgit în care erau cuprinși inspectorii Comitetului de Cultură, dar și reprezentanți ai Muzeului Județean, Centrului de Îndrumare, Biblioteca Jude-

teană și Centrului de Li-
brării, deci a fost un de-
mers colectiv, fiecare
având un rolul bine stabi-
lit, potrivit competențelor
și sarcinilor profesionale.
Astfel, la fosta reședință a
Văcăreștilor, s-a împreju-
muit parcul, s-au realizat
câteva reparații la zidurile
casei care arsese, la pivnițe
și s-a curățat parcul care
era transformat de local-
nici într-un izlaz comunal.

Primirea oaspeților de onoare și a oficialităților vremii s-a făcut la intrarea în localitate, unde erau adunați peste 300 de cetățeni, îmbrăcați în haine naționale, însoțiți de 14 călăreți, care au oferit, pâine, sare și ceva băutură. Deplasarea s-a făcut pe jos până la Căminul Cultural. De biblioteca acestei localități s-a ocupat Victor Petrescu, în vremea aceea inspector la Comitetul de Cultură și Artă.

Cei mai mulți invitați ai acestei ediții, realizată și cu sprijinul Uniunii Scriitorilor din România, au fost aduși Mihail Gavril – secretarul acestei prestigioase instituții, printre aceștia numărându-se: Mihai Beniuc – academician, Alexandru Piru – prof. universitar doctor, Augustin Z.N. Pop (și fostul meu profesor), Ion Bănuță – redactor la Revista „Albina”, George Dan, Ion Herea, Ion Crânguleanu, Ion Th. Ilea, Ion Milea, Barăuțiu Arghezi, George Găun, Radu Hâncu - scriitori ș.a.

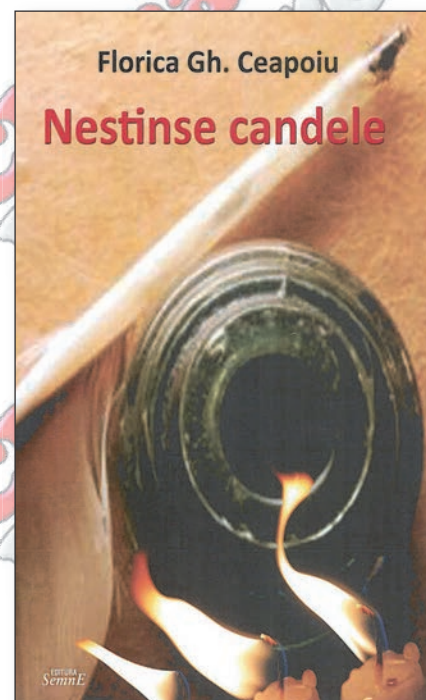
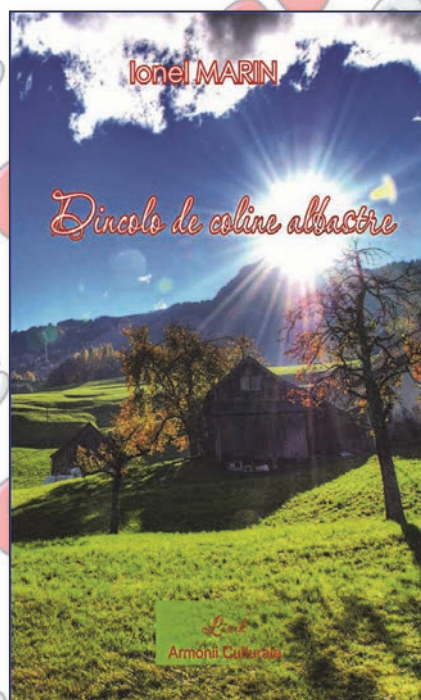
Personal am deschis festivalul și am salutat oaspeții și oficialii județului prezenți în frunte cu Nicolae Găbrică - prim-secretar și Președintele Consiliului Județean. În ordinea opțiunii am dat cuvântul lui Mihai Beniuc (Elogiul Văcăreștilor), apoi lui Alexandru Piru („Moștenirea poezilor Văcărești în patri-

moniu literaturii române”), lui Augustin Z. N. Pop, cu numele real Augustin Popescu („Elena Văcărescu imbold al spiritului românesc”), Radu Hâncu („Târgoviștea în conștiința națională”). Programul zilei a fost mult mai diversificat cuprinzând recitaluri poetice, spectacole etc. Important este că cei participanți au hotărât să pună bazele unei „Biblioteci naționale de poezie”. Acest demers, cu trecerea anilor, a fost parțial abandonat. Au apărut o serie de cărți și articole care, din neștiință dar și din rea-credință confundă o serie de manifestări cu identitate proprie cu Festivalului „Moștenirea Văcăreștilor”. Sunt multe la număr dar eu mă opresc asupra unora realizate de Comitetul de Cultură și Artă direct cu Uniunea Scriitorilor, Societatea de Științe Filologice din România, Academia Română, Societatea Română de Bibliofilie.

În 1972, pe plan universal se sărbătorea „Anul internațional al cărții”. Noi am mai sărbătorit și nașterea pictorului Petrașcu George (cu această ocazie am realizat și muzeul), precum și centenarul nașterii lui Ion Heliade Rădulescu. De asemenea, s-au comemorat și 75 de ani de la moartea lui Ion Ghica etc.

Poeții, criticii care au venit din întreaga țară, peste 50 la număr, n-au avut nicio legătură cu „Moștenirea Văcăreștilor”.

Ce a urmat după 1980 nu comentez. Dacă se doarește ca acest festival să fie așa cum a fost anii la care m-am referit, eu personal îi doresc succes și o viață cât mai rodnică și îndelungată.

Cărți noi în biblioteca revistei Climaxe literare

